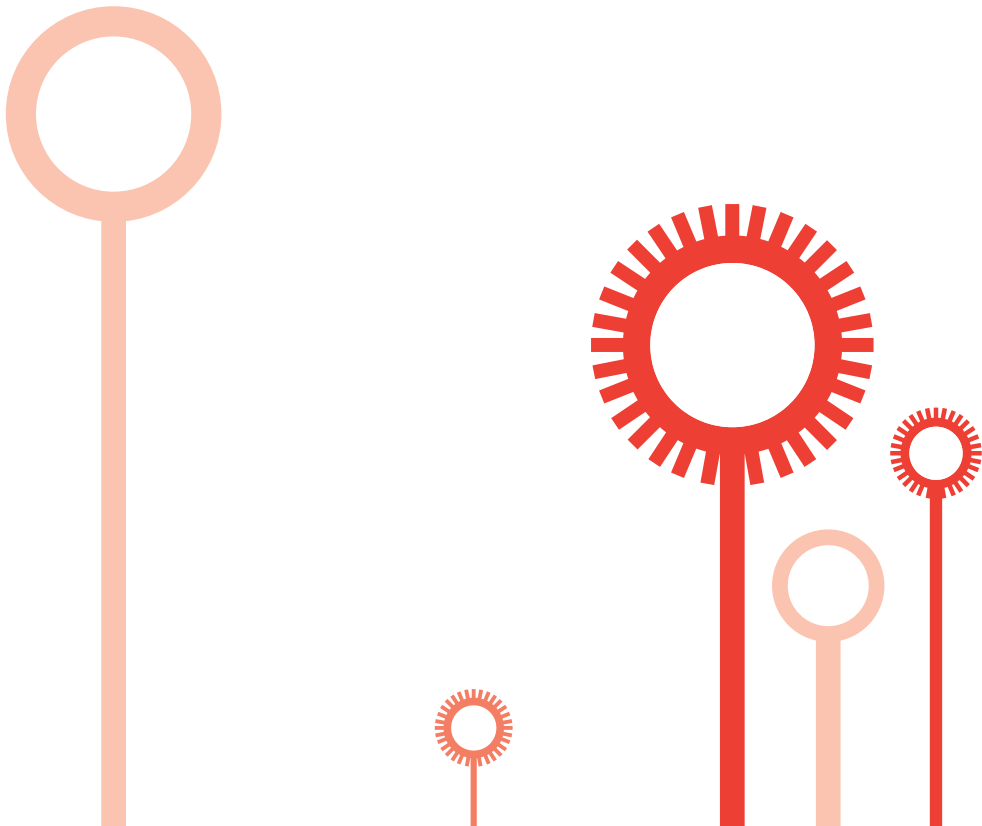

LETNO POROČILO JAVNE
AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ENERGIJO ZA LETO 2005

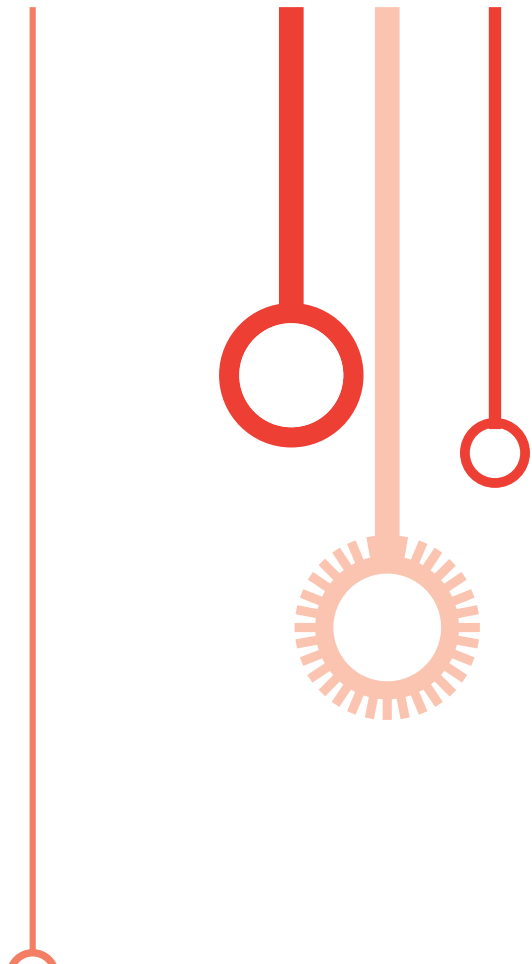

Javna agencija RS za energijo

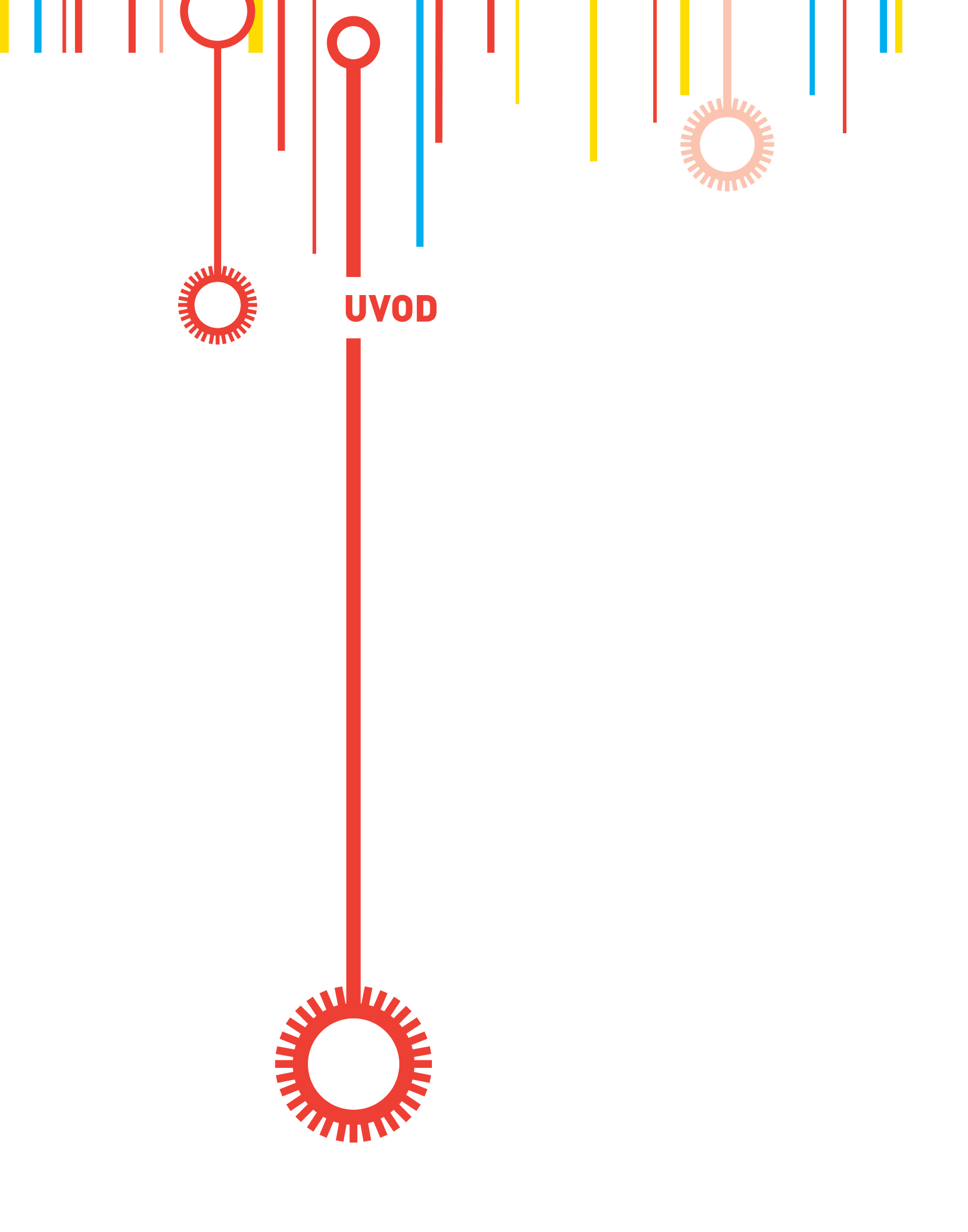
**LETNO POROČILO JAVNE
AGENCIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ENERGIJO ZA LETO 2005**

Svet Javne agencije Republike Slovenije za energijo je Letno poročilo Javne agencije Republike Slovenije za energijo za leto 2005 sprejel na 21. redni seji 27. februarja 2006. Vlada Republike Slovenije je k poročilu dala soglasje na 76. redni seji 1. junija 2006.

	UVOD	4			
	POSLOVNO POROČILO	6			
1	SPLOŠNI DEL	7			
1.1	ORGANIZIRANOST JAVNE AGENCIJE RS ZA ENERGIJO	7			
1.1.1	Svet agencije	7			
1.2	PROGRAM DELA	8			
1.3	RAZVOJNI PROGRAM AGENCIJE	11			
1.4	VLOGA AGENCIJE V SLOVENIJI IN ZUNAJ NJE	11			
1.5	FINANČNO POSLOVANJE	12			
1.6	NADZORNE DEJAVNOSTI	12			
1.7	INFORMACIJSKI SISTEM	13			
1.8	ODNOSI Z JAVNOSTMI	13			
2	POSEBNI DEL	14			
2.1	ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	14			
2.1.1	Energetski zakon	14			
2.1.2	Podzakonski akti	15			
2.1.2.1	Podzakonski akti o delovanju agencije	15			
2.1.3	Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije	15			
2.2	CILJI AGENCIJE	16			
2.2.1	Dolgoročni cilji agencije	16			
2.2.2	Letni cilji agencije	16			
2.3	OPRAVLJENO DELO IN DOSEŽKI AGENCIJE	17			
2.3.1	Izdelki na področju električne energije v letu 2005	17			
2.3.1.1	Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2004 in stanju na trgu z električno energijo	17	2.3.1.7	Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostopu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2006	19
2.3.1.2	Pregled prihodkov iz cen za uporabo elektroenergetskih omrežij	17	2.3.1.8	Poročilo o stanju kakovosti pri oskrbi z električno energijo v letu 2004	19
2.3.1.3	Poročilo o poslovanju reguliranih dejavnosti v poslovnem letu 2004	18	2.3.1.9	Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo električne energije	19
2.3.1.4	Poročilo o izvajanju sistemskih storitev v poslovnem letu 2004	18	2.3.1.10	Splošni akt o načinu prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov električne energije	20
2.3.1.5	Posvetovalni dokument za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja za obdobje 2006-2008	18	2.3.1.11	Izdajanje certifikatov RECS	20
2.3.1.6	Sprememba akta o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij	18	2.3.1.12	Potrdila o izvoru	20
			2.3.2	Izdelki na področju zemeljskega plina v letu 2005	20
			2.3.2.1	Poročilo o stanju na trgu z zemeljskim plinom	20
			2.3.2.2	Pregled prihodkov iz cen za uporabo plinovodnih omrežij	21
			2.3.2.3	Poročila o poslovanju reguliranih dejavnosti	21
			2.3.2.4	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina	21
			2.3.2.5	Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina	22
			2.3.2.6	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja	22
			2.3.2.7	Poročilo o izvajanju nadzora pri ločitvi dejavnosti	22
			2.3.2.8	Splošni akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnega sistema	22
			2.3.2.9	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina	23
			2.3.2.10	Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina	23
			2.3.2.11	Dodatni akti, soglasja, mnenja in usklajevanja aktov sistemskih operaterjev	23
			2.3.3	Izdelki na področju daljinske toplote v letu 2005	24

2.3.3.1	Splošni akt o metodologiji za pripravo splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskih omrežij	24	2.4.6	Notranji finančni nadzor	35
2.3.3.2	Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo toplote iz distribucijskih omrežij	25	2.4.7	Nedoseženi cilji	35
2.3.4	Izdelki na področju poročanja v letu 2005	25	2.5	UČINKI DELA AGENCIJE NA DRUGA PODROČJA	36
2.3.4.1	Poročilo o delu agencije za leto 2004	25	2.5.1	Učinki na gospodarstvo	36
2.3.4.2	Četrletna poročila o izvajanju doseženih ciljev iz programa dela in finančnega načrta za leto 2005	25	2.5.1.1	Vpliv omrežnine za elektroenergetska omrežja	36
2.3.4.3	Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2004	25	2.5.1.2	Vpliv določitve omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina	36
2.3.4.4	Poročilo evropski komisiji o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščenju in zatiranju konkurence	25	2.5.1.3	Vpliv določitve omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina	37
2.3.5	Program dela in finančni načrt agencije za leti 2006 in 2007	25	2.6	DRUGO	37
2.3.6	Opravljenе storitve	26	2.6.1	Kadrovanje	37
2.3.6.1	Odločanje o licencah za opravljanje energetskih dejavnosti	26	2.6.1.1	Analiza kadrovanja	37
2.3.6.2	Odločanje o sporih in pritožbah	26	2.6.1.2	Kadrovska struktura	38
2.3.6.3	Dejavnosti s področja nadzora trga z energijo	26	2.6.1.3	Strokovno izobraževanje zaposlenih	39
2.3.6.4	Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih	27	2.6.2	Naložbe	39
2.3.6.5	Tolmačenje lastnih aktov, mnenja, pojasnila in predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije	27		RAČUNOVODSKO POROČILO	40
2.3.6.6	Sodelovanje z institucijami in organizacijami	28	3	BILANCA STANJA	41
2.3.6.7	Notranje storitve	28	4	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	42
2.3.7	Drugi izdelki	28	5	REVIZORJEVO POROČILO	43
2.3.7.1	Vprašalniki ustanov EU	28		PRILOGA	
2.3.8	Projektne naloge	29		IZPOLNJENI VPRAŠALNIKI LETA 2005	44
2.3.9	Mednarodni projekti in sodelovanje	30		SEZNAM SLIK	46
2.3.9.1	Projekt Phare	30		SEZNAM TABEL	46
2.3.9.2	Obveznosti članstva v mednarodnih organizacijah in organih	30		SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV	47
2.4	DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV	31			
2.4.1	Opisni in fizični kazalniki	31			
2.4.2	Finančni kazalniki	32			
2.4.3	Rezultati izvajanja programa dela	34			
2.4.4	Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom	35			
2.4.5	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti	35			

UVOD

Ključni dokument, s katerim si je Javna agencija RS za energijo zastavila cilje, na podlagi katerih je v letu 2005 zagotavljala svoj prispevek k razvoju in delovanju energetskega trga, je bil program dela in finančni načrt za leti 2005 in 2006, ki sta ga sprejela svet agencije in Vlada Republike Slovenije.

Izvajanje nalog, zastavljenih v programu dela za leto 2005, smo med letom redno spremljali. Pripravljali smo četrtletna poročila, v katerih smo predstavili uresničevanje programa in doseganje namenskih ciljev agencije na vseh področjih delovanja. S poročili smo redno seznanjali svet agencije in resorno ministrstvo.

Letno poročilo o delovanju Javne agencije RS za energijo za leto 2005 daje celovit pregled in oceno izvajanja nalog ter doseganja zastavljenih ciljev agencije. Sestavljeno je iz poslovnega poročila, ki zajema vsebinski opis izvedbe načrtovanih izdelkov, in računovodskega poročila.

Po oceni agencije je bilo leta 2005 doseženih veliko ciljev, ki vodijo k preglednemu in nepristranskemu reguliranju sistemskih operaterjev energetskih omrežij. Pripravljen je bil nov regulativni okvir na področju trga z električno energijo, agencija pa je prvič vzpostavila regulativo na področju sistemskih operaterjev distribucijskega omrežja zemeljskega plina. Zato je bila leta 2005 večina dejavnosti agencije povezana s pripravo regulativnih obdobj na področju trga z električno energijo in na področju trga z zemeljskim plinom. Zaradi zahtevnosti in obsežnosti teh nalog je njihova uresničitev zahtevala veliko dela, sodelovanja z različnimi zainteresiranimi skupinami in tudi usklajevanj, vendar pa je pregled opravljenega pokazal, da je agenciji uspelo uresničiti ambiciozno zastavljen načrt dela za to leto.

Na področju trga z električno energijo se je namreč konec leta 2005 izteklo prvo regulativno obdobje, s katerim je agencija pred tremi leti uvedla ekonomsko reguliranje omrežnine. Zato je bilo v letu 2005 veliko pozornosti in dela namenjenega pripravi posvetovalnega dokumenta, njegovi javni obravnavi in pripravi novega regulativnega obdobja 2006–2008.

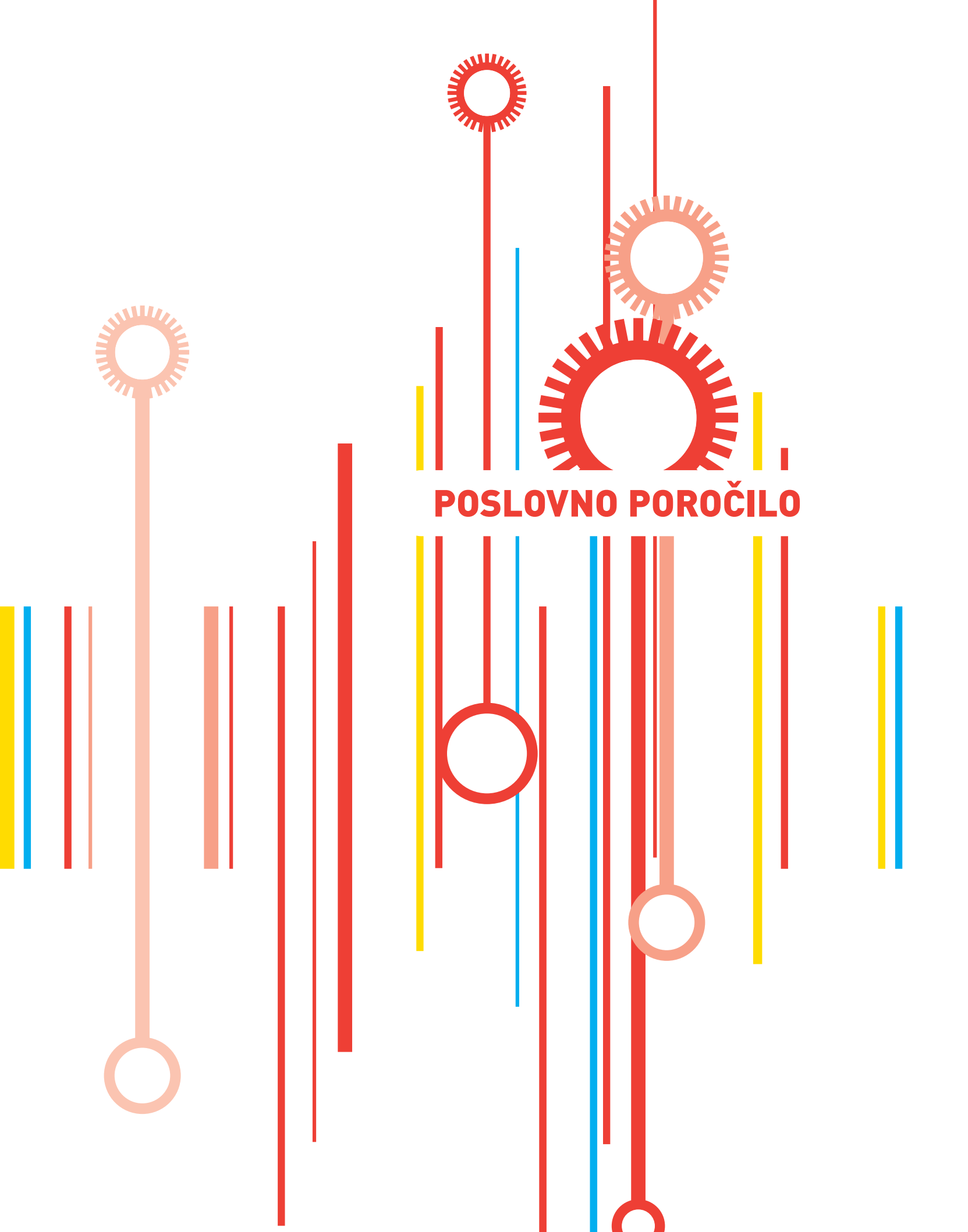
Največji korak v letu 2005 pa je bil storjen pri odpiranju trga z zemeljskim plinom, predvsem na ravni distribucijske oskrbe. Z uveljavitvijo novele energetskega zakona maja 2004 so se nekatere pristojnosti v zvezi z reguliranjem lokalnih gospodarskih javnih služb prenesle z lokalnih skupnosti na regulatorja, to je agencijo. Da bi zagotovila enotna in pregledna načela ekonomskega reguliranja sistemskih operaterjev zemeljskega plina, je agencija pripravila osnutke splošnih aktov, ki jih je vlada potrdila v drugi polovici leta 2005. Ti akti med drugim omogočajo določitev potrebnega upravičenega prihodka, ki ga sistemski operater potrebuje za zagotavljanje zanesljivega delovanja omrežja. Poleg tega so splošni akti postavili enotna pravila obračunavanja in pogojev za dobavo zemeljskega plina upravičenim in gospodinjskim oziroma tarifnim odjemalcem. Akti so podlaga za oblikovanje nove strukture cene zemeljskega plina oziroma njeno pregledno delitev na ceno samega zemeljskega plina in ceno za omrežnino.

Agencija si bo tudi v prihodnje prizadevala za razvoj in dobro delovanje slovenskega energetskega trga kot dela hitro razvijajočega se skupnega evropskega energetskega trga.

V letu 2005 je agencija realizirala 105 odstotkov načrtovanih prihodkov in 94 odstotkov načrtovanih odhodkov po načelu denarnega toka. Najpomembnejši vir prihodkov so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 479.573 tisoč tolarjev, prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 106.904 tisoč tolarjev, kar skupaj zajema 96 odstotkov vseh prihodkov. Ostale štiri odstotke prihodkov je agencija dosegla s prihodki od izdaje certifikatov RECS in prejetimi obrestmi za kratkoročne presežke prostih denarnih sredstev.

Skupni realizirani odhodki po načelu denarnega toka so bili leta 2005 nižji od načrtovanih. Med odhodki, ki so v letu 2005 znatno presegle načrtovane, so odhodki za poslovne najemnine in zakupnine, ki so nastali zaradi podaljšanega najema poslovnih prostorov agencije, ter odhodki za nakup zgradb in prostorov zaradi dodatnega plačila nove poslovne zgradbe, odobrenega s sklepom Vlade RS 7. decembra 2005.

Konec leta 2005 je bilo v agenciji dejansko zaposlenih 33 (načrtovano 36), povprečno število zaposlenih leta 2005 pa je bilo 29 (načrtovano 31).

POSLOVNO POROČILO

1 SPLOŠNI DEL

1.1 ORGANIZIRANOST JAVNE AGENCIJE RS ZA ENERGIJO

Organa agencije sta direktor in svet agencije. Direktor zastopa in predstavlja agencijo, organizira ter vodi delo in poslovanje agencije, izdaja pravne akte v posamičnih zadevah, ki so v pristojnosti agencije, sprejema akte za delo in poslovanje agencije ter zagotavlja, da agencija posluje v skladu z zakonom. Odgovoren je tudi za javnost dela. Agencijo je v letu 2005 vodila direktorica Irena Glavič. Svet agencije skrbi za delovanje agencije v javnem interesu, sprejema splošne akte agencije, daje soglasja k aktom, za katere je potrebno soglasje agencije, sprejema program dela, finančni načrt in vsa poročila agencije, predlaga imenovanje in razrešitev direktorja, daje direktorju usmeritve in navodila za delo in drugo.

Organiziranost agencije je v letu 2005 ostala nespremenjena. Agencija ima štiri službe: tehnično, ekonomsko, pravno in službo skupnih dejavnosti. Je mrežno organizirana, njeno delovanje pa temelji na multidisciplinarnosti.

1.1.1 Svet agencije

Člani sveta agencije so:

- dr. Franc Žlahtič, Ministrstvo za gospodarstvo, predsednik sveta,
- prof. dr. Maks Babuder, Elektroinštitut Milan Vidmar,
- dr. France Križanič, Ekonomski inštitut pravne fakultete,
- mag. Damjan Zagožen, Ministrstvo za gospodarstvo,
- Jasna Avbelj Hamzič, Ministrstvo za gospodarstvo.

Svet agencije se je leta 2005 sestel na enajstih rednih in petih izrednih sejah. Člani sveta so po potrebi sodelovali na usklajevalnih sestankih v postopkih javnih obravnjav nekaterih splošnih aktov. Svet agencije se je dvakrat sestel tudi z resornim ministrom na delovnih sestankih.

Svet je sprejel tri splošne akte s področja električne energije, štiri splošne akte s področja zemeljskega plina in dva splošna akta s področja oskrbe z daljinsko toploto. Prav tako je sprejel tudi vsa poročila s področja reguliranja trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, izdelana skladno s programom dela.

Svet je dal soglasje k trem aktom sistemskih operaterjev s področja zemeljskega plina in deset soglasij k spremembam aktov s področja zemeljskega plina.

S področja delovanja agencije je svet sprejel:

- letno poročilo 2004,
- poročilo o stanju na področju energetike v letu 2004,
- program dela in finančni načrt za leti 2005 in 2006,
- tri poročila o izvajanju ključnih nalog in doseženih ciljih agencije v posameznih trimesečjih.

Agencija je izvedla vso tehnično-administrativno in organizacijsko pripravo za seje sveta. Dnevni redi in sklepi sej sveta so objavljeni na spletni strani agencije.

1.2 PROGRAM DELA

Program dela agencije za leto 2005 je strnjen v prikazu načrtovanih izdelkov, storitev in projektnih nalog.

Tabela 1   **Št. Dokument**

Št.	Dokument
Področje električne energije	
1	Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2004 in o stanju na trgu z električno energijo
2	Pregled prihodkov iz cen za uporabo omrežij
3	Poročila o poslovanju reguliranih dejavnosti v poslovnem letu 2004
4	Poročila o izvajanju sistemskih storitev v poslovnem letu 2004
5	Posvetovalni dokument za določitev omrežnine v naslednjem regulativnem obdobju
6	Sprememba akta o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij
7	Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostopu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2006
8	Poročilo o stanju kakovosti pri oskrbi z električno energijo v letu 2004
9	Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo električne energije
10	Splošni akt o načinu prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov električne energije
Področje zemeljskega plina	
11	Poročilo o stanju na trgu z zemeljskim plinom
12	Pregled prihodkov iz cen za uporabo plinovodnih omrežij
13	Poročila o poslovanju reguliranih dejavnosti v poslovnem letu
14	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko plinovodno omrežje
15	Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko plinovodno omrežje
16	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja
17	Poročilo o izvajanju nadzora pri ločitvi podjetij
18	Splošni akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnega sistema
19	Splošna akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina
20	Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina
21	Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina
22	Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina
Področje daljinske toplote	
23	Splošni akt o metodologiji za pripravo splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskih omrežij
24	Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo toplote iz distribucijskih omrežij
Skupno področje električne energije, zemeljskega plina in toplote iz omrežij	
25	Pravilnik o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetskih dejavnosti dolžni dati agenciji
Poročanje	
26	Poročilo o delu agencije za leto 2004
27	Poročilo o izvajanju doseženih ciljev iz programa dela in finančnega načrta za leto 2005
28	Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2004
29	Poročilo Komisiji Evropskih skupnosti o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščenju in zatiranju konkurence
30	Program dela in finančni načrt agencije za leti 2006 in 2007

Načrtovani izdelki v letu 2005

Št. Storitve**Tabela 2**

1	Licenciranje in nadzor trga
2	Odločanje v upravnem postopku po Energetskem zakonu in Zakonu o splošnem upravnem postopku
3	Posredovanje v sporih (mediacija)
4	Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih
5	Tolmačenje lastnih aktov in mnenja, pojasnila ter predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije ter informiranje javnosti
6	Sodelovanje z institucijami in organizacijami
7	Notranje storitve

Načrtovane storitve v letu 2005

Tabela 3

Št. Naslov naloge

1	Zanesljivost elektroenergetskega omrežja pri napajanju odjemalcev Naloga je bila načrtovana za leti 2005 in 2006.
2	- Izvor električne energije, podatkovna baza za podporo izdajanju potrdil o izvoru; - Novi mehanizmi pri popolnem odprtju trga Naloga je bila načrtovana za leti 2005 in 2006.
3	a. Izdelava podatkovnih baz za posamezna področja, izdelava prenosa podatkov in povezav ter potrebnih dodatnih aplikacij Intranet portala b. Nadgradnja s potrebnimi programskimi moduli Naloga je bila načrtovana za leti 2005 in 2006.
4	Kakovost zemeljskega plina in kakovost storitev prenosnega in distribucijskih podjetij na področju zemeljskega plina Naloga je bila načrtovana za leti 2005 in 2006.
5	Izdelava pravil za delovanje trga z zemeljskim plinom, podlaga za akt o določitvi metodologije za izdelavo splošnih pogojev za dobavo in odjem Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
6	Izvedba ankete o poznavanju in vplivu kakovosti električne energije pri odjemalcih Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
7	Analiza izvajanja monitoringa kakovosti napetosti in prekinitev dobave Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
8	Študija upravičenosti posodobitve merjenja porabe električne energije pri končnih odjemalcih Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
9	Analiza vpliva prekinitev dobave na BDP po skupinah odjemalcev Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
10	Javnomnenjska raziskava učinkovitosti delovanja trga z energijo v Sloveniji Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
11	Izdelava optimalnih sistemskih rešitev merjenja porabe električne energije v sistemu in pri končnih uporabnikih Naloga je bila načrtovana za leti 2005 in 2006.
12	a. Izračun indikatorjev SAIDI, SAIFI s pomočjo podatkov iz distribucijskih centrov vodenja b. Izračun indikatorjev komercialne kakovosti s pomočjo podatkov iz distribucijskih centrov vodenja po ISO 9000 Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
13	Primerjalna analiza pogojev za delovanje udeležencev plinskega trga v pripravi na popolno odprtje trga Naloga je bila načrtovana za leto 2006.
14	Analiza primernosti uveljavljenih metodologij za določitev upravičenih stroškov in načina obračunavanja na prenosnem in distribucijskem plinovodnem omrežju in posodobitev metodologij v naslednjem regulativnem obdobju Naloga je bila načrtovana za leto 2006.
15	Analiza primernosti uveljavljene metodologije za določitev tarif za tarifne odjemalce na distribucijskem plinovodnem omrežju in posodobitev metodologij v naslednjem regulativnem obdobju Naloga je bila načrtovana za leto 2006.
16	Analize potrebnih ukrepov na področju zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom za potrebe umestitve v splošne akte agencije Naloga je bila načrtovana za leto 2005.
17	Analize potrebnih ukrepov ter izdelava predlogov za spremembe in uskladitve splošnih aktov pri izvajanju Uredbe o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina Naloga je bila načrtovana za leto 2005.

Načrtovane študijske naloge v letih 2005 in 2006

1.3 RAZVOJNI PROGRAM AGENCIJE

Agencija želi postati učinkovita usmerjevalka reguliranih podjetij in usklajevati interese lastnikov in odjemalcev. Pri tem upošteva tudi narodnogospodarske vidike in poskuša strokovno svetovati državi, ustvarjalki energetske politike. Tako prispeva k razvoju sektorja, učinkovitega energetskega trga in pomaga zmanjševati razlike v primerjavi z drugimi državami EU.

Agencija bo tudi v prihodnje skrbela za razvoj dejavnosti, ki jih že opravlja po zakonu. To so predvsem reguliranje omrežnin, nadzor nad dostopom do omrežij in nadzor nad delovanjem trga. Glede na zakonsko določeno popolno odprtje trga z energijo sredi leta 2007 se bo močno povečalo število udeležencev na trgu. Agencija bo sodelovala pri izboljševanju in dopolnjevanju pravil, ki urejajo delovanje trga, da se število sporov kljub velikim spremembam na energetskega trga ne bi zelo povečalo. Z rednim, objektivnim in izčrpnim poročanjem o stanju v energetiki bo agencija tudi v prihodnjih letih prispevala k preglednosti trga. Na področju elektroenergetike, kjer je reguliranje omrežnine že dodobra uveljavljeno, bo agencija nadaljevala razvoj in izboljševala modele ter redno spremljala njihovo izvajanje v praksi. Na prenosni ravni zemeljskega plina je podobno kakor pri električni energiji, na distribucijski ravni pa agencija reguliranje omrežnine še vpeljuje. Ta proces poteka postopoma in je zaradi posebne vloge lokalnih skupnosti tudi zelo zahteven.

Agencija s svojim delom in odločitvami usmerja delovanje podjetij, ki izvajajo gospodarske javne službe, s svojim nadzornim in povezovalnim delovanjem pa vpliva na razvoj celotnega energetskega sektorja. Pri tem namenja posebno pozornost ustreznim spodbudam, usmeritvam in usklajevanju interesov porabnikov, reguliranih podjetij in države. Način dela bo tudi v prihodnje zelo pregleden – agencija bo objavljala posvetovalne dokumente, osnutke aktov in javno obravnavala vse pomembne zadeve.

Agencija bo tudi vnaprej vplivala na razvoj z izvirnim, prožnim in visoko strokovnim delovanjem. S tehnimi predlogi in odločitvami bo poskušala prispevati k učinkovitejšemu ekonomskemu in tehničnemu izvajanju energetskih dejavnosti, njen temeljni cilj pa je neovirano delovanje energetskega trga v Sloveniji in notranjega trga EU.

1.4 VLOGA AGENCIJE V SLOVENIJI IN ZUNAJ NJE

Razmere na trgu z energijo se nenehno spreminjajo, trg se razvija in se v EU postopoma spreminja v notranji trg, čeprav zaradi fizičnih omejitev na mejah ne more delovati povsem enovito. Slovenski trg z energijo je del notranjega trga, vloga agencije kot energetskega regulatorja v Sloveniji je predvsem zagotavljanje preglednosti delovanja trga in regulirati dejavnosti gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) tako, da bodo storitve opravljene kakovostno in po primerni ceni. Delovanje notranjega energetskega trga sodi med prednostne naloge institucij EU. Agencija v okviru svojih pristojnosti prispeva k temu in pri tem sledi ciljem strategije oskrbe z energijo v Sloveniji. To so njena izhodišča tudi pri sodelovanju z institucijami EU in drugimi energetskimi regulatorji v EU, še zlasti v Skupini evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (ERGEG), ki je svetovalni organ evropske komisije. Agencija je skupaj z drugimi regulatorji EU dejavna tudi pri širitvi energetskega trga na države jugovzhodne Evrope.

Agencija opravlja naloge, ki jih določajo direktivi o skupnih pravilih za delovanje trgov z električno energijo in zemeljskim plinom ter uredbi o dostopu do prenosnih omrežij za električno energijo in zemeljski plin. Novela Energetskega zakona je usklajena z uredbama in vsebuje zahteve direktiv.

Agencija tako kot drugi evropski regulatorji določa metodologije za določitev omrežnin, metodologije za obračun omrežnin in metodologije za izdelavo drugih aktov sistemskih operaterjev električne energije in zemeljskega plina. Tako regulira ceno energetske infrastrukture, s čimer vpliva na njeno delovanje, izkoriščenost in na donos na sredstva, vložena vanjo. V Sloveniji da na vse metodologije pred uveljavitvijo soglasje še Vlada RS.

Na področjih, kjer nima neposredne pristojnosti, je agencija vezni člen med lastniki podjetij, ki izvajajo GJS, izvajalci GJS in uporabniki storitev ter odjemalci. Zato je njena vloga tudi usklajevanje interesov vseh udeležencev trga, upoštevajoč državno energetska politiko. Vloga energetskega regulatorja je v nekaterih državah razširjena še na varstvo konkurence in varstvo potrošnikov. Agencija teh pooblastil v Sloveniji neposredno nima, mora pa poročati evropski komisiji o konkurenci na energetskem trgu. Varstvo potrošnikov je za agencijo kljub temu izredno pomembno in ga upošteva pri svojem delovanju, saj so potrošniki, še posebno mali odjemalci, najmanj organizirani udeleženci energetskega trga, ki najteže zastopajo svoje interese.

1.5 FINANČNO POSLOVANJE

Finančno poslovanje agencije je v letu 2005 zajemalo predvsem naslednja področja:

- prevzem in poravnavo finančnih obveznosti za namene, določene v potrjenem finančnem načrtu, skladno s predvideno dinamiko,
- kratkoročno načrtovanje denarnih tokov in smotrno upravljanje z razpoložljivimi presežki denarnih sredstev v smislu iskanja varnih in čim donosnejših zakonsko dovoljenih možnosti finančnih naložb,
- sprotno spremljanje realizacije finančnega načrta za leto 2005,
- medletno analiziranje in oceno prihodnjih denarnih tokov v tekočem poslovnem letu kot podlago za pripravo finančnega načrta,
- pripravo finančnega načrta za leti 2006 in 2007,
- notranje finančno poročanje kot podlago za sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev in
- finančno poročanje zunanjemu okolju, predvsem resornemu ministrstvu in Ministrstvu za finance, drugim pooblaščenim institucijam in širši javnosti.

1.6 NADZORNE DEJAVNOSTI

Za nadzor usklajenosti delovanja agencije z javnim interesom je pristojen petčlanski svet agencije, ki med drugim potrjuje program dela, finančni načrt in letno poročilo agencije ter daje usmeritve za njeno delo.

Za organizacijo in vodenje poslovanja agencije je odgovorna direktorica, ki skrbi za zakonitost njenega dela in za vzpostavitev, delovanje, nadzor ter stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja.

Za nadzor nad zakonitostjo dela in poslovanja agencije je pristojno resorno ministrstvo, za nadzor nad delovnimi razmerji pa sta pristojni Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Ministrstvo za notranje zadeve, ki je pristojno tudi za upravni nadzor. Finančno poslovanje agencije nadzirata Računsko sodišče RS in Ministrstvo za finance, ki nadzira tudi devizno poslovanje.

1.7 INFORMACIJSKI SISTEM

Informacijska tehnologija sledi potrebam in ciljem delovnih procesov, predvsem glede zmogljivosti, razpoložljivosti in zaupnosti. Razvija se skladno s potrebami delovnih procesov. Leta 2005 smo skrbeli za sprotno vzdrževanje, razvoj in povečanje zmogljivosti sistema. Izvedene so bile potrebne posodobitve in nabavljena strojna in programska oprema na delovnih postajah in strežnikih. Dopolnjena je bila programska oprema za potrebe registra licenc. Procesi so potekali varno, v skladu s smernicami in dokumenti varnostne politike informacijskih tehnologij. Uresničena je bila projektna študijska naloga Idejni projekt izmenjave podatkov na elektroenergetskem trgu.

Uresničen je bil tudi projekt podatkovnega skladišča, informacijskih povezav in izmenjave podatkov. V prvi fazi je bila izdelana programska podpora izmenjave podatkov, v drugi fazi pa podpora poročanju, ki temelji na podatkih, zbranih in shranjenih v podatkovnem skladišču. Projekt omogoča integracijo različnih aplikacij, dostopnost podatkov, hitrost pri razvoju novih poročil in odzivanju na spremenjene zahteve uporabnikov.

1.8 ODNOSI Z JAVNOSTMI

Agencija je največ pozornosti namenjala sprotni aktualizaciji vsebin svoje spletne strani, prenovljene leta 2004, saj je tako učinkovito dosegala oziroma obveščala splošno in strokovno javnost. Leta 2005 je spletna stran agencije imela več kot sto tisoč obiskovalcev.

Poročilo o delu agencije v letu 2004 in Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2004 sta bili takoj po pridobitvi soglasja Vlade RS dostopni javnosti na spletni strani agencije, obe poročili pa sta natisnjena tudi v slovenskem in angleškem jeziku. Poročilo o stanju na področju energetike je tokrat prvič vsebovalo tudi podatke, o katerih je Slovenija dolžna poročati Evropski uniji. Ti so bili leto pred tem navedeni v samostojnem poročilu o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščanju in zatiranju konkurence v letu 2003.

Pri odnosih z mediji je bilo največ dejavnosti namenjenih pripravam odgovorov na vprašanja novinarjev; teh je vsako leto več, agencija pa si prizadeva sproti posredovati vse podatke, ki lahko prispevajo k boljši obveščenosti javnosti o njenem delovanju in razmerah v energetiki. Medijem so bila poslana tudi štiri sporočila, konec leta pa je agencija organizirala novinarsko konferenco. Analize medijskih objav v letu 2005 so za agencijo ugodne.

Leta 2005 so delavci agencije velikokrat tudi neposredno komunicirali s strokovno javnostjo; glede na izjemno veliko nalog s področja zemeljskega plina so bile prevladujoče vsebine, povezane z nadaljnjim odpiranjem trga zemeljskega plina in oblikovanjem pravil za njegovo delovanje. Februarja je agencija organizirala tudi strokovno srečanje Lokalne skupnosti in GJS na področju zemeljskega plina, na katero je povabila zelo širok razpon udeležencev, ki so s to tematiko kakor koli povezani.

Agencija je leta 2005 prvič naročila javnomnenjsko raziskavo o učinkovitosti delovanja trga z električno energijo in zemeljskim plinom, s katero pa ni dobila le mnenj udeležencev o delovanju energetskih trgov, temveč tudi informacije o poznavanju pristojnosti agencije in vrednotenju njenega delovanja.

2 POSEBNI DEL

2.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

Agencija je bila ustanovljena in deluje na podlagi Energetskega zakona (v nadaljevanju: EZ), njegovih podzakonskih aktov in Zakona o javnih agencijah. Pri tem je dolžna upoštevati tudi drugo relevantno slovensko zakonodajo in zakonodajo Evropske unije.

2.1.1 Energetski zakon

EZ je bil sprejet leta 1999. Objavljen je bil v Uradnem listu RS, št. 79/1999, veljati pa je začel 15. oktobra 1999. Akti, s katerimi je bil EZ spremenjen, so:

- Popravek energetskega zakona (Uradni list RS, št. 8/00),
- Zakon o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02),
- Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02),
- Odločba ustavnega sodišča o razveljavitvi prve, druge, tretje, pete in delno četrte alineje 46. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 50/03),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona (Uradni list RS, št. 51/04).

V Uradnem listu RS, št. 26/05, je bilo 15. marca 2005 objavljeno uradno prečiščeno besedilo EZ.

Splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil, ki jih v skladu z EZ izda agencija, so:

- metodologije za obračunavanje omrežnine,
- metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov in sistema obračunavanja teh cen,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja,
- metodologija za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij,
- metodologije za pripravo tarifnih sistemov,
- akt o načinu določanja deležev posameznih proizvodnih virov in načinu njihovega prikazovanja.

Agencija določa tudi omrežnino za uporabo elektroenergetskih omrežij ter upravičene stroške in druge elemente omrežnine za elektroenergetsko omrežja. Agencija lahko s splošnim aktom predpiše tudi način za dajanje podatkov izvajalcev energetskih dejavnosti, ki so potrebni za izvajanje nalog agencije. Agencija na zahtevo vlagatelja odloča o pridobitvi licence za opravljanje energetskih dejavnosti ter odloča o sporih in pritožbah.

Pri pripravi posameznega splošnega akta za izvrševanje javnega pooblastila agencija omogoči zainteresirani javnosti, da se seznanijo z osnutkom akta in da svoje pripombe. S tem namenom objavi osnutek akta na svoji spletni strani najmanj za 30 dni in pozove vse zainteresirane, naj pošljejo pripombe, ki jih agencija potem obravnava. Če je skladno z EZ za uveljavitev posameznega splošnega akta potrebno soglasje Vlade RS, potekajo glede osnutka tega akta usklajevanja med predstavniki agencije, ministrstva, pristojnega za energijo, in drugih pristojnih ministrstev.

2.1.2 Podzakonski akti

Večina podzakonskih predpisov, ki neposredno urejajo delovanje oziroma delovno področje agencije, je izdanih na podlagi EZ.

2.1.2.1 Podzakonski akti o delovanju agencije

1. Sklep o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04 in 95/04)
2. Statut agencije za energijo (Uradni list RS, št. 102/00 – velja še v delu, ki se nanaša na notranjo organizacijo agencije)
3. Uredba o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/01, 31/01 in 66/05)

2.1.3 Akti pravnega reda EU, pomembni za delovanje agencije

Zaradi polnopravnega članstva Republike Slovenije v EU je evropska zakonodaja oziroma pravni red EU tudi del slovenske zakonodaje.

Pravni akti Evropske unije, ki so leta 2005 vplivali na področje energetike, so:

- Uredba (ES) št. 1775/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. septembra 2005 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina (besedilo velja za EGP),
- Direktiva Sveta 2004/67/ES o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe z zemeljskim plinom,
- Uredba Sveta (ES) št. 1223/2004 z dne 28. junija 2004 o spremembah Uredbe (ES) št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede datuma uporabe nekaterih določb za Slovenijo,
- Uredba (ES) št. 1228/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije (besedilo velja za EGP),
- Direktiva 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 96/92/ES,
- Direktiva evropskega parlamenta in Sveta 2003/55/ES z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 98/30/ES,
- Direktiva 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo,
- Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES,
- Direktiva 2004/8/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o spodbujanju soproizvodnje, ki temelji na rabi koristne toplote, na notranjem trgu z energijo in o spremembi Direktive 92/42/EGS.

Pomembni del pravnega reda EU sta tudi sodna praksa Sodišča evropskih skupnosti in Sodišča prve stopnje. Organi EU izdajajo tudi priporočila in mnenja, ki pa niso zavezujoča in so le smernice za delovanje držav članic.

2.2 CILJI AGENCIJE

2.2.1 Dolgoročni cilji agencije

V agenciji smo odgovorni za:

- aktivno vlogo pri ustvarjanju pogojev za trajno, zanesljivo in kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in zemeljskim plinom v Sloveniji,
- vzpostavitev učinkovitega delovanja in investiranja v reguliranih dejavnostih,
- zagotavljanje nepristranskosti na trgu z energijo, učinkovite konkurence in učinkovitega delovanja energetskega trga,
- spodbujanje učinkovite rabe infrastrukture,
- preglednost in odprtost regulativnega procesa in regulativnih odločitev,
- učinkovito izvajanje ekonomskega nadzora z iskanjem primerne razmerja med kakovostjo in višino cen reguliranih storitev,
- vzpostavitev jasnih in vnaprej znanih pravil in cen reguliranih storitev, da bi se čim bolj zmanjšale možnosti za dolgotrajne spore in negotovosti,
- omogočanje preglednega in nepristranskega delovanja trga s celovitim poročanjem o stanju v energetiki z odkrivanjem, preprečevanjem in opozarjanjem na morebitne nekorektnosti v delovanju trga,
- vzpostavljanje dodatnih koristi za vse udeležence na trgu.

Poleg doseganja temeljnega cilja agencije, ki je učinkovito usklajevanje različnih interesov udeležencev energetskega trga in njen prispevek k njegovemu razvoju in delovanju, pa v agenciji ne pozabljamo načrtovati lastnega razvoja in ciljev, kot so prepoznavnost, poslovna odličnost, pozitivna naravnost, prožnost, odprtost in inventivnost.

2.2.2 Letni cilji agencije

Za zagotovitev preglednega in nepristranskega delovanja trga si je agencija zastavila za leto 2005 naslednje cilje:

- pripravo in uveljavitev splošnih aktov agencije s področja distribucije zemeljskega plina, ki bodo omogočili delovanje trga z zemeljskim plinom na distribucijski ravni,
- pripravo in uveljavitev splošnega akta agencije, s katerim se uveljavi način določanja in obračunavanja omrežnin za elektroenergetska omrežja za regulativno obdobje 2006–2008,
- prispevati k preglednosti delovanja trga in oskrbe z energijo s poročanjem o stanju v energetiki,
- sodelovati z ustanovami EU in združenji regulatorjev tako, da so v skupnih stališčih, predlogih in drugih dokumentih čim bolj upoštewane tudi razmere v Sloveniji,
- zagotoviti nepristransko delovanje trga v okviru svojih pristojnosti z nadzorom delovanja trga in odkrivanjem, preprečevanjem morebitnih zlorab in nekorektnosti ter opozarjanjem nanje,
- nadaljevati dobro regulativno prakso, ki vključuje tudi javnost v pripravo splošnih aktov, in pri pripravi in izboljševanju pravil za delovanje trgov sodelovati s pristojnimi ministrstvi in udeleženci na trgih.

2.3 OPRAVLJENO DELO IN DOSEŽKI AGENCIJE

2.3.1 Izdelki na področju električne energije v letu 2005

2.3.1.1 Poročilo o usklajenosti poslovanja reguliranih elektroenergetskih podjetij z regulativnim okvirom v letu 2004 in stanju na trgu z električno energijo

V drugem četrtletju je agencija analizirala računovodske izkaze elektroenergetskih proizvodnih podjetij ter reguliranih distribucijskih in prenosnega podjetja za leto 2004. Za regulirana podjetja so bile opravljene podrobnejše analize poslovanja podjetij kot celote in posameznih dejavnosti, predvsem o ugotavljanju rezultatov poslovanja in odstopanj od regulativnega okvira. Analize so bile podlaga za poročanje in pripravo poročila o stanju na področju energetike. Narejena je bila tudi analiza realizacije investicij v letu 2004 za prenosno in vsa distribucijska podjetja.

Podjetja so v okviru dejavnosti GJS systemskega operaterja prenosnega omrežja in GJS systemskih operaterjev distribucijskega omrežja leta 2004 namenila 24,832 milijarde tolarjev za gradnjo novih in posodobitev obstoječih zmogljivosti na omrežju za prenos in distribucijo električne energije, kar je 6,4 odstotka več kot leta 2003. Vrednost investicijskih naložb na distribucijskem omrežju je preseгла vrednost naložb leta 2003 za 15 odstotkov, na prenosnem omrežju pa so leta 2004 investicijske naložbe dosegle le 80 odstotkov vrednosti, uresničene leto pred tem. Podjetja so 56 odstotkov sredstev namenila za nove investicije, 44 odstotkov pa za obnovo in posodabljanje elektroenergetskih objektov. Glavni vir financiranja investicijskih naložb so bila lastna sredstva podjetij.

2.3.1.2 Pregled prihodkov iz cen za uporabo elektroenergetskih omrežij

Agencija mesečno spremlja realizacijo količin in prihodka po posameznih elementih cen za uporabo omrežij (v nadaljevanju: CUO). V vrednostnem načrtu, ki je bil pripravljen na podlagi pričakovane dinamike odjema, je predvideno, da bo skupni prihodek po ceniku CUO leta 2005 znašal 73,045 milijarde tolarjev.

Opravljen je bil pregled realizacije prihodkov iz CUO za obdobje januar–maj, ki ga je svet agencije obravnaval 12. julija 2005, in za interno uporabo priprave novega regulativnega obdobja tudi za obdobje januar–avgust 2005.

Načrtovani prihodek iz CUO je za obdobje januar–junij znašal 36,694 milijarde tolarjev, realiziranega pa je bilo 36,388 milijarde tolarjev, kar je 0,8 odstotka manj od načrtovanega. V tem obdobju je bil načrtovani prihodek iz omrežnine za prenosno omrežje presežen za 27 milijonov tolarjev oziroma za 0,5 odstotka, prihodek iz omrežnine za distribucijsko omrežje pa je bil nižji od načrtovanega za 212 milijonov tolarjev oziroma za en odstotek. Najpomembnejši razlog za manjšo realizacijo omrežnine za distribucijsko omrežje je bil spremenjeni način obračunavanja moči in energije pri tarifnih odjemalcih z letnim obračunom.

Skupni prihodek iz naslova CUO je pri podjetjih regulirane dejavnosti v obdobju januar–avgust 2005 znašal 47,791 milijarde tolarjev in je v primerjavi z načrtom manjši za 191 milijonov tolarjev oziroma 0,4 odstotka. Prihodek iz naslova omrežnine za distribucijsko omrežje je za 83,5 milijona tolarjev ali 0,3 odstotka manjši od načrtovanega, prihodek iz omrežnine za prenosno omrežje pa je večji od načrtovanega za 45 milijonov tolarjev ali 0,6 odstotka. Primerjava skupno načrtovanih in realiziranih prihodkov iz omrežnine kaže minimalne razlike, enako pa velja tudi za posamezna podjetja.

2.3.1.3 Poročilo o poslovanju reguliranih dejavnosti v poslovnem letu 2004

Agencija je decembra 2005 pripravila Analizo poslovanja dejavnosti sistemskih operaterjev elektroenergetskih omrežij v obdobju januar–september 2005. V njej so zbrani rezultati poslovanja sistemskih operaterjev, primerjava realizacije v navedenem obdobju z regulativnim okvirom in analiza realizacije investicij. V analizi so še rezultati poslovanja distribucijskih podjetij po dejavnostih in analiza njihove zadolženosti na dan 30. september 2005.

Poročilo je bilo obravnavano na seji sveta agencije 16. decembra 2005.

2.3.1.4 Poročilo o izvajanju sistemskih storitev v poslovnem letu 2004

S poročilom je agencija predstavila svetu agencije celovit pregled nalog, ki jih je opravil sistemski operater prenosnega omrežja (v nadaljevanju: SOPO) med zagotavljanjem zahtev po varnem in zanesljivem obratovanju elektroenergetskega sistema Slovenije. Poročilo obsega načine zagotavljanja in pridobivanja sistemskih storitev, ki jih je mogoče dobiti v Sloveniji in iz sosednjih elektroenergetskih sistemov, in načela ekonomskega vrednotenja in možnosti za vzpostavitev tržnih razmer. Med zaključki je kot problem navedena majhnost elektroenergetskega sistema Slovenije, zaradi česar je tudi težko dosegati ugodnejše cene sistemskih storitev.

Poročilo je bilo obravnavano na seji sveta agencije 18. aprila 2005.

2.3.1.5 Posvetovalni dokument za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja za obdobje 2006–2008

Agencija je julija 2005 pripravila Posvetovalni dokument za pripravo regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja za obdobje 2006–2008. Posvetovalni dokument podrobno opisuje metodologijo in parametre za določanje omrežnine za prenosno in distribucijsko elektroenergetsko omrežje v regulativnem obdobju 2006–2008. Dokument vsebuje osnovna izhodišča reguliranja. V njem so podrobno opisani posamezni elementi potrebnega prihodka iz omrežnine in način njihovega vrednotenja oziroma določanja ter spremembe pri obračunavanju omrežnine. Posvetovalni dokument je agencija skupaj z javnim povabilom k dajanju pripomb objavila na svoji spletni strani 29. julija 2005. Posvetovalni dokument za pripravo regulativnega okvira za elektroenergetska omrežja za obdobje 2006–2008 je bil z upoštevanimi pripombami na spletni strani agencije objavljen 16. septembra 2005.

2.3.1.6 Sprememba akta o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij

Agencija je 1. septembra 2005 objavila na svoji spletni strani osnutek besedila splošnega akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja in pozvala zainteresirano javnost, naj pošlje pripombe do vključno 3. oktobra 2005. Sestanek s predstavniki podjetij in drugimi, ki so poslali pripombe na posvetovalni dokument, je bil 20. septembra.

Vse prispele pripombe je agencija temeljito proučila in pripravila predlog Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja in Sklep o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij in korekcijskih faktorjev za izravnavo prihodka iz omrežnin. Svet agencije ju je sprejel na seji 9. novembra 2005. Agencija je nato akt o določitvi metodologije in določitvi omrežnine 11. novembra 2005 poslala v postopek pridobitve soglasja Vlade RS.

Odločanje o omrežnini je vlada na seji 22. decembra 2005 preložila, agencija pa je po sklepu vlade in na pobudo sveta agencije ponovno proučila regulativni okvir in pripravila novi oziroma spremenjeni predlog akta. Vlada je namreč odločila, da zaradi prevzema evra in obvladovanja inflacije povišanje cen omrežnine za elektroenergetska omrežja in sistemske storitve v letu 2006 ni sprejemljivo. K spremenjenemu aktu o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja je nato vlada dala soglasje na dopisni seji 28. decembra 2005.

Spremembe, povezane z usmeritvami vlade in cilji Slovenije med pripravami na sprejem evra, se nanašajo predvsem na prvo leto regulativnega obdobja. Omrežnine za distribucijska in prenosna omrežja so za leto 2006 zato ostale enake kot leta 2005, v letih 2007 in 2008 pa bo omrežnina za distribucijska omrežja naraščala tako, kakor je bilo predvideno že v prvem predlogu, in sicer leta 2007 za 3,5 in leta 2008 za 3,2 odstotka. Omrežnina za prenosna omrežja bo ostala v celotnem regulativnem obdobju, torej vsa tri leta, nespremenjena. Zaradi spremembe omrežnine za distribucijska omrežja v letu 2006 glede na prvi predlog bo v celotnem regulativnem obdobju prihodek iz omrežnine manjši od prvotno načrtovanega. Zato bodo sistemski operaterji elektroenergetskih omrežij morali dodatno povečati svojo učinkovitost, in sicer leta 2006 še za 2,8 odstotka, leta 2007 za 2,6 in leta 2008 za 2,7 odstotka tako imenovanega izravnane prihodka.

Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 121/05.

2.3.1.7 Predlog obvezujočih izhodišč za pogodbe o dostopu do prenosnega elektroenergetskega omrežja in predlog korekcijskih faktorjev za leto 2006

Obvezno vsebino pogodb o dostopu do prenosnega omrežja, ki jih v skladu s predpisi sistemski operaterji distribucijskih elektroenergetskih omrežij letno sklepajo s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja, je agencija opredelila v 76. členu Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine in metodologije za določitev omrežnine in kriterijih za ugotavljanje upravičenih stroškov za elektroenergetska omrežja.

Tarifne postavke za omrežnino in korekcijske faktorje za izravnavo prihodka iz omrežnin je agencija opredelila v Sklepu o določitvi omrežnine za uporabo elektroenergetskih omrežij in korekcijskih faktorjev za izravnavo prihodka iz omrežnin, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 121/05.

2.3.1.8 Poročilo o stanju kakovosti pri oskrbi z električno energijo v letu 2004

Sistemski nadzor kakovosti oskrbe odjemalcev z električno energijo sodi med prednostne naloge delovne skupine Sveta evropskih energetske regulatorjev (CEER). Poročilo je bilo pripravljeno z namenom, da zagotovi pregled stanja in poenoti kazalnike ocenjevanja kakovosti oskrbe v Sloveniji. Prikazuje obravnavanje kakovosti pri sistemskih operaterjih distribucijskih omrežij, veljavne pravne podlage in členitev kakovosti na tri temeljne parametre (komercialno kakovost, zanesljivost napajanja in kakovost napetosti). Pri pripravi poročila je bilo ugotovljeno, da sistemski operaterji distribucijskih omrežij različno vodijo statistike dogodkov, zato je težko pripraviti skupne kazalnike za vso Slovenijo. Poročilo vsebuje tudi usmeritve agencije za poenotenje zbiranja in obdelave podatkov.

Del podatkov iz poročila je vključenih v poročilo o stanju na področju energetike. Poročilo je bilo obravnavano na 15. redni seji sveta agencije 12. julija 2005.

2.3.1.9 Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo električne energije

Februarja 2005 je agencija pripravila osnutek splošnega akta, v katerem so določene obvezne vsebine tarifnega sistema za prodajo električne energije, ki ga bodo pripravili dobavitelji tarifnim odjemalcem. Predvideno je takšno oblikovanje tarifnega sistema, da bodo upoštevana v tej metodologiji predpisana izhodišča za oblikovanje cen električne energije, razvrščanje tarifnih odjemalcev v odjemne skupine in pogoje veljavnosti oziroma način objave tarifnega sistema. V osnutku akta je skladno z EZ predviden prehod pooblastil za sprejemanje tarifnega sistema za prodajo električne energije tarifnim odjemalcem z Vlade RS na agencijo. Zato je svet agencije skupaj z osnutkom besedila sprejel tudi dodatni sklep, da se še pred postopkom javne obravnave pridobita mnenji resornega ministrstva in Ministrstva za finance. Po javni obravnavi in dopolnitvah je bil akt dopolnjen in posredovan v medresorsko usklajevanje. Usklajeno besedilo osnutka akta je svet agencije sprejel 21. julija 2005. Predstavniki Ministrstva za gospodarstvo, Ministrstva za finance in agencije so na usklajevalnem sestanku sprejeli sklep, da je osnutek besedila skladen z EZ, vendar agencija do konca leta ni dobila usklajenih mnenj oziroma pozitivnega mnenja Ministrstva za gospodarstvo in Ministrstva za finance.

2.3.1.10 Splošni akt o načinu prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov električne energije

V začetku leta 2005 je agencija izvedla javno obravnavo osnutka splošnega akta o načinu prikazovanja deležev posameznih vrst proizvodnih virov električne energije. Besedilo osnutka splošnega akta upošteva zahteve EZ in Direktive 2003/54/ES. Dobavitelji električne energije končnim odjemalcem so dolžni na izdanih računih za električno energijo in v svojih propagandnih gradivih objaviti deleže posameznih proizvodnih virov v celotni strukturi električne energije posameznega dobavitelja v preteklem letu in še nekatere dodatne informacije o vplivu strukture proizvodnih virov na okolje, predvsem glede izpustov ogljikovega dioksida (CO₂) in problematike radioaktivnih odpadkov.

Svet agencije je akt sprejel 11. aprila, vlada je odobrila objavo akta 3. maja, objavljen pa je bil v Uradnem listu RS, št. 47/2005.

2.3.1.11 Izdajanje certifikatov RECS

Agencija izdaja certifikate sistema RECS (Renewable Energy Certificate System) na območju RS, zato je tudi članica mednarodnega Združenja izdajateljev certifikatov (v nadaljevanju: AIB), v katero se združujejo izdajatelji certifikatov v okviru certifikatskih shem – European Energy Certificate System (v nadaljevanju: EECs), med katere sodijo tudi certifikati RECS.

Od 1. januarja do 31. decembra 2005 je bilo v Sloveniji izdanih za 167.396 MWh certifikatov RECS. V tem času je bilo unovčenih za 1.769.182 MWh certifikatov, od katerih je bila večina izdana že leta 2004. Leta 2005 je agencija pripravila tudi potrdilo oziroma izjavo o unovčenju certifikatov, za izdajo katere lahko zaprosijo člani sistema RECS, če jo potrebujejo.

Predstavniki agencije so se udeležili štirih rednih zasedanj skupščine AIB, kar je bilo najbolj pomembno zaradi spremljanja sprememb na področju certificiranja električne energije, predvsem pri uvajanju novih prostovoljnih in obveznih certifikatskih shem.

2.3.1.12 Potrdila o izvoru

Agencija je med delovanjem v organizaciji AIB spremljala predvsem dogajanje na področju potrdil o izvoru električne energije iz obnovljivih virov in objektov sproizvodnje. Leta 2005 so potrdila o izvoru električne energije iz obnovljivih virov predstavljala najpomembnejšo certifikatsko shemo EECs. Hkrati se je pospešeno pripravljala tudi uvedba nove sheme potrdil o izvoru električne energije iz objektov učinkovite sproizvodnje. Agencija je spremljala tudi dogajanja na področju potrdil o izvoru električne energije v državah, ki ne sodelujejo v shemi EECs potrdil o izvoru. Konkretnih dejavnosti agencija leta 2005 ni izvajala, saj je vladna uredba, ki ureja področje potrdil o izvoru, izšla šele tik pred koncem leta.

2.3.2 Izdelki na področju zemeljskega plina v letu 2005

2.3.2.1 Poročilo o stanju na trgu z zemeljskim plinom

Leta 2005 so bili sprejeti pomembni podzakonski akti, potrebni za popolno delovanje trga in regulirani dostop do prenosnega omrežja zemeljskega plina. Odjemalci, priključeni neposredno na prenosno omrežje, so lahko imeli samostojen dostop do prenosnega omrežja in imeli na računih ločeno izkazano regulirano ceno, to je omrežnino, in ceno blaga oziroma zemeljskega plina. Odjemalci se niso odločali za menjavo dobavitelja predvsem zaradi dolgoročno sklenjenih pogodb, ki bodo prenehale veljati leta 2007. Omrežnine za distribucijska omrežja zemeljskega plina še niso bile določene. Odjemalci, ki so priključeni na distribucijska omrežja, so bili oskrbovani z zemeljskim plinom pod tarifnimi pogoji, ki jih določajo lokalne skupnosti.

Leta 2005 so cene zemeljskega plina naraščale. Sledile so cenam naftnih derivatov na svetovnem trgu in gibanju tečajev tujih valut. Osnovna cena zemeljskega plina na prenosnem omrežju se je v letu 2005 povišala kar za 34 odstotkov. Ugotovitve tega poročila so podlaga za del poročila o stanju na področju energetike.

2.3.2.2 Pregled prihodkov iz cen za uporabo plinovodnih omrežij

Cena za uporabo omrežij zemeljskega plina je sestavljena iz omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina in deleža cene za delovanje agencije.

Omrežnina za prenosno omrežje se določi na podlagi pogodbene prenosne zmogljivosti. Za leto 2005 je bilo zakupljenih 5,540 milijona standardnih kubičnih metrov zemeljskega plina. Prihodke omrežnine sestavljajo prihodki izvajanja prenosa zemeljskega plina, prihodki izvajanja meritev in prihodki iz zaračunavanja lastne rabe zemeljskega plina. V prvih devetih mesecih leta 2005 so prihodki iz cene za uporabo omrežij zemeljskega plina znašali 4,565 milijarde tolarjev. Omrežnina za prenosno omrežje je zajemala 97 odstotkov, delež za delovanje agencije pa 1,7 odstotka prihodkov iz cene za uporabo omrežij.

Poročilo je bilo sprejeto na svetu agencije 23. januarja 2006.

2.3.2.3 Poročila o poslovanju reguliranih dejavnosti

Agencija je izdelala analizo poslovanja systemskega operaterja prenosnega omrežja v poslovnem letu 2005. Analiza je bila podlaga pri določitvi omrežnine za prenosno omrežje za leto 2006. Podatkov o poslovanju systemskih operaterjev distribucijskih omrežij v letu 2005 nismo zahtevali, saj so podjetja za distribucijo zemeljskega plina šele pripravljala izračune omrežnine za distribucijska omrežja.

SOPo je v prvih devetih mesecih leta 2005 posloval pozitivno in dosegal stroške, podobne načrtovanim. Operativni stroški so v devetih mesecih leta 2005 znašali 76 odstotkov načrtovanih operativnih stroškov.

Poročilo je bilo obravnavano na svetu agencije 23. januarja 2006.

2.3.2.4 Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina določa metodologijo, na podlagi katere systemski operaterji določijo upravičene stroške posameznega omrežja.

Jeseni leta 2005 je agencija kot pomoč systemskim operaterjem pri izračunu omrežnine pripravila strokovne podlage, ki so namenjene preglednejšemu izračunu omrežnine. Do konca leta 2005 je agencija od 13 systemskih operaterjev dobila 37 različnih izračunov omrežnine. Štirje systemski operaterji izračuna še niso poslali. Na podlagi prejetih vlog je agencija naredila analize in začela usklajevanje. To se nadaljuje v letu 2006.

Osnutek metodologije za določitev omrežnine je agencija pripravila februarja 2005. Svet agencije je metodologijo sprejel 27. junija 2005 po končani javni obravnavi in uskladitvi agencije z ministrstvi. Na predlagani akt je Vlada RS dala soglasje 15. septembra 2005. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 87/05 in 102/05.

2.3.2.5 Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Agencija je na podlagi splošnega akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina pripravila strokovne podlage, namenjene preglednejšemu obračunu omrežnine. Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina določa petnajst odjemnih skupin, v katere so razvrščeni odjemalci glede na letno porabo zemeljskega plina. Na podlagi strokovnih podlag so sistemski operaterji pripravili obračun omrežnine.

Sistemski operater distribucijskega omrežja določi posamezni odjemni skupini ustrezno ceno za distribucijo in ceno za izvajanje meritev. Do konca leta 2005 je agencija od devetih sistemskih operaterjev dobila 19 različnih obračunov omrežnine, osem sistemskih operaterjev pa obračuna ni pripravilo.

Osnutek akta je agencija pripravila februarja 2005. Svet agencije je metodologijo sprejel 27. junija 2005 po končani javni obravnavi in uskladitvi agencije z ministrstvi. Na predlagani akt je Vlada RS dala soglasje 15. septembra 2005. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 87/05 in 102/05.

2.3.2.6 Splošni akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja

Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja določa splošne pogoje poslovanja, s katerimi sistemski operater distribucijskega omrežja ponuja storitve svojim uporabnikom oziroma odjemalcem. Sistemski operaterji so agenciji leta 2005 poslali dve vlogi za izdajo soglasja k splošnim pogojem za dobavo in odjem.

Osnutek metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem je agencija pripravila februarja 2005. Svet agencije je metodologijo sprejel 27. junija 2005 po končani javni obravnavi in uskladitvi agencije z ministrstvi. Na predlagani akt je Vlada RS dala soglasje 15. septembra 2005. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 87/05 in 102/05.

2.3.2.7 Poročilo o izvajanju nadzora pri ločitvi dejavnosti

V skladu z 38. členom EZ morajo vse pravne osebe, ki opravljajo več kot eno energetska dejavnost, zagotoviti njihovo ločeno računovodsko spremljanje.

Leta 2005 je sedem podjetij za distribucijo zemeljskega plina poslalo agenciji pravila za ločeno računovodsko spremljanje energetskih dejavnosti. Ta pravila so se nanašala na leto 2004. Agencija je dala soglasje šestim podjetjem.

Agencija je dobila tri vloge za izdajo soglasja za pravila za ločeno računovodsko spremljanje energetskih dejavnosti za leto 2005. Do konca leta je bilo soglasje izdano dvema podjetjema za distribucijo zemeljskega plina.

2.3.2.8 Splošni akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnega sistema

Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina določa enotno metodologijo, na podlagi katere bo izvajalec dejavnosti dobava tarifnim odjemalcem zemeljskega plina na zaokroženih geografskih kompleksih določil tarifne postavke za dobavljeni zemeljski plin ter način oblikovanja in uporabe obračunskih elementov tarifnim odjemalcem.

Podjetja za distribucijo zemeljskega plina morajo z lokalnimi skupnostmi uskladiti odloke in koncesijske pogodbe o opravljanju gospodarske javne službe in šele potem bodo lahko uskladili tarifne sisteme z navedeno metodologijo.

Osnutek akta je agencija pripravila februarja 2005. Svet agencije je usklajeno metodologijo sprejel 1. julija 2005 po končani javni obravnavi in uskladitvi agencije z ministrstvi. Na predlagani akt je Vlada RS dala soglasje 15. septembra 2005. Akt je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 87/05 in 102/05.

2.3.2.9 Splošni akt o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina

Agencija je konec leta 2004 prvič dala soglasje k aktu systemskega operaterja o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina za leto 2005. Pri ponovni proučitvi splošnega akta, s katerim je določila metodologijo za določitev omrežnine, agencija ni ugotovila potrebe za njegovo spremembo oziroma dopolnitev, sprememba akta in uveljavitev daljšega regulativnega obdobja pa je predvidena leta 2007.

2.3.2.10 Splošni akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina

Agencija se zaradi predvidljivosti načina obremenjevanja odjemnih skupin ni odločila za spreminjanje odjemnih skupin. Izvajanje določil splošnega akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine je v letu 2005 pokazalo, da je treba spremeniti način določanja osnovne cene zemeljskega plina (CB), predvsem zaradi nenehnega spreminjanja cen nafte in naftnih derivatov na svetovnih trgih. Agencija predvideva spremembe splošnega akta v letu 2007.

2.3.2.11 Dodatni akti, soglasja, mnenja in usklajevanja aktov systemskih operaterjev

Splošni akti systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina

Aprila je agencija od systemskega operaterja prenosnega omrežja zemeljskega plina Geoplin plinovodi, d. o. o., prejela vloge za izdajo soglasja k trem splošnim aktom:

- Systemskim obratovalnim navodilom za prenosno omrežje zemeljskega plina,
- Pravilom za obračun odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina in pravilom za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom,
- Pravilom za evidentiranje sklenjenih pogodb za oskrbo z zemeljskim plinom.

Prejela je tudi vlogo za izdajo mnenja k Splošnim pogojem za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja.

Agencija je usklajevala splošne akte systemskega operaterja z drugimi udeleženci trga in Ministrstvom za gospodarstvo. Na systemska obratovalna navodila je svet agencije dal soglasje 12. julija 2005. Po soglasju Vlade RS je SOPO usklajeni splošni akt objavil v Uradnem listu RS, št. 89/05.

Tudi splošne pogoje za dobavo in odjem zemeljskega plina iz prenosnega omrežja so usklajevali vsi udeleženci. Po pridobitvi mnenja sveta agencije in soglasja Vlade RS je SOPO usklajeni splošni akt objavil v Uradnem listu RS, št. 89/05.

Na pravila za obračun odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina in za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom ter na pravila za evidentiranje sklenjenih pogodb za oskrbo z zemeljskim plinom agencija leta 2005 ni dala soglasja, saj pravila še niso bila usklajena z vsemi udeleženci na trgu z zemeljskim plinom.

Spremembe veljavnih aktov systemskega operaterja

Naraščajoče cene naftnih derivatov so povzročile dvig osnovne cene zemeljskega plina na prenosnem omrežju (CB). Svet agencije je systemskemu operaterju prenosnega omrežja zemeljskega plina osemkrat dal soglasje za spremembo akta, s katerim se je spremenila osnovna cena zemeljskega plina na prenosnem omrežju.

Decembra 2005 je bil sprejet Akt o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina za naslednje regulativno obdobje oziroma za leto 2006. Splošni akt določa osnovno ceno za prenos zemeljskega plina po prenosnem omrežju; ta znaša 1059,61 tolarja na enoto zmožljivosti. Osnovna cena za prenos zemeljskega plina po prenosnem omrežju za leto 2006 je za 2,44 odstotka višja od osnovne cene za prenos v letu 2005.

Primerjalna analiza v skladu s sklepom Vlade RS

Agencija je v skladu s sklepom Vlade RS, sprejetim 26. novembra 2004, pripravila primerjalno analizo elementov iz Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za prenosno omrežje zemeljskega plina in Akta o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina. Analiza je pokazala, da so ekonomski parametri modela za določitev in obračunavanje omrežnine na prenosnem omrežju zemeljskega plina primerljivi z vrednostmi drugih držav Evropske unije.

Usklajevanje z najpomembnejšimi udeleženci trga z zemeljskim plinom in dopolnitev osnutka Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijska omrežja zemeljskega plina

Agencija je pristojna za izdajo soglasja za sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Zaradi številnih podjetij za distribucijo zemeljskega plina so GIZ distribucije, agencija in drugi udeleženci trga z zemeljskim plinom pripravili osnutek sistemskih obratovalnih navodil. Ta je v pomoč sistemskim operaterjem pri izdelavi sistemskih navodil za posamezno distribucijsko omrežje.

Čeprav osnutek Sistemskih obratovalnih navodil za distribucijska omrežja zemeljskega plina še ni bil popolnoma usklajen z vsemi udeleženci na trgu z zemeljskim plinom, je agencija konec leta 2005 že prejela dve vlogi za izdajo soglasja.

Izdelava posvetovalnega dokumenta v zvezi s pravili za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom in pravili za obračun odstopanj prevzema in predaje zemeljskega plina iz prenosnega omrežja

Agencija nadzira regulirane dejavnosti na trgu z zemeljskim plinom tako, da spremlja in analizira dejavnosti udeležencev na trgu, ki morajo delovati skladno s pravili odpiranja trga z zemeljskim plinom. Struktura trga z zemeljskim plinom je raznolika, saj kar 17 podjetij opravlja dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, njihovi pogoji delovanja pa niso enotni. Za zagotovitev učinkovitega trga z zemeljskim plinom je agencija pripravila posvetovalni dokument za delovanje izravnalnega trga z zemeljskim plinom. Dokument vsebuje pravila za delovanje izravnalnega trga, ki bodo spodbujala k trgovanju vse udeležence na trgu z zemeljskim plinom. Če izravnalni mehanizmi ne delujejo pravilno, lahko povzročajo večje stroške odjemalcem. Nepravilno zastavljeni cilji izravnalnih mehanizmov lahko ovirajo delovanje trga z zemeljskim plinom in posredno ogrožijo zanesljivo dobavo.

Agencija bo z udeleženci na trgu z zemeljskim plinom nadaljevala začeta usklajevanja ter uveljavila enotne mehanizme in pravila za delovanje trga. V drugi polovici leta 2005 je pripravila osnutek posvetovalnega dokumenta, s katerim je želela vsem udeležencem na trgu z zemeljskim plinom med drugim nazorno prikazati delovanje izravnalnega trga.

2.3.3 Izdelki na področju daljinske toplote v letu 2005

2.3.3.1 Splošni akt o metodologiji za pripravo splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskih omrežij

V prvi polovici leta 2005 je agencija dala v javno obravnavo osnutek besedila splošnega akta, ki predvideva obvezne vsebine in način določanja splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskih omrežij. Na podlagi sprejete metodologije bodo sistemski operaterji s soglasjem lokalne skupnosti ali organa iz 35. člena EZ izdali posamične splošne pogoje za dobavo in odjem toplote iz distribucijskih omrežij. Agencija je pozvala vse lokalne skupnosti, v katerih se izvaja dejavnost dobave toplote iz distribucijskih omrežij, naj povedo svoje mnenje. Usklajeno besedilo osnutka splošnega akta je predstavila tudi Ministrstvu za gospodarstvo, ki je urejalo to področje do sprejema akta.

Svet agencije je sprejel osnutek akta 11. aprila 2005. Osnutek besedila je bil po medresorskem usklajevanju poslan Vladi RS v soglasje. Akt o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja je bil objavljen 5. avgusta 2005 v Uradnem listu RS, št. 74/05.

2.3.3.2 Splošni akt o metodologiji za pripravo tarifnega sistema za prodajo toplote iz distribucijskih omrežij

V prvi polovici leta 2005 je agencija dala v javno obravnavo osnutek besedila splošnega akta, ki predvideva obvezne vsebine in način določanja tarifnih sistemov za prodajo toplote iz distribucijskih omrežij. Na podlagi sprejete metodologije bodo sistemski operaterji s soglasjem lokalne skupnosti ali organa iz 35. člena EZ izdali posamične tarifne sisteme za prodajo toplote iz distribucijskih omrežij. K sodelovanju v javni obravnavi so bile pozvane tudi lokalne skupnosti, v katerih se izvaja ta dejavnost. Usklajeno besedilo osnutka splošnega akta je agencija predstavila tudi Ministrstvu za gospodarstvo, ki je urejalo to področje do sprejema akta. Svet agencije je osnutek akta sprejel 11. aprila 2005, po medresorskem usklajevanju pa je nanj dala soglasje Vlada RS. Akt o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja je bil objavljen 5. avgusta 2005 v Uradnem listu RS, št. 74/05.

2.3.4 Izdelki na področju poročanja v letu 2005

2.3.4.1 Poročilo o delu agencije za leto 2004

Agencija je pripravila Letno poročilo o delu agencije za leto 2004, ki v skladu s predpisi vsebuje celovit pregled dela in poslovanja agencije. Svet agencije je sprejel poročilo 24. februarja 2005, Vlada RS pa je k poročilu dala soglasje 5. maja.

2.3.4.2 Četrtletna poročila o izvajanju doseženih ciljev iz programa dela in finančnega načrta za leto 2005

Poročilo o izvajanju doseženih ciljev iz programa dela in finančnega načrta za obdobje januar-marec je bilo obravnavano in sprejeto na seji sveta agencije 18. aprila 2005, za obdobje april-junij 12. julija 2005 in za obdobje julij-september 28. septembra 2005.

2.3.4.3 Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2004

Poročilo o stanju na področju energetike za leto 2004 je bilo glede na pretekla leta vsebinsko razširjeno in pripravljeno v skladu z navodili evropske komisije, ki je predpisala zahtevane vsebine poročila. Poročilo je svet agencije sprejel 1. julija 2005, Vlada RS pa je k poročilu dala soglasje 22. septembra.

2.3.4.4 Poročilo evropski komisiji o morebitnem prevladujočem položaju na trgu z električno energijo, okoriščanju in zatiranju konkurence

Vsebina tega poročila je v celoti vključena v poročilo o stanju na področju energetike.

2.3.5 Program dela in finančni načrt agencije za leti 2006 in 2007

Agencija je v skladu s predpisi pripravila Program dela in finančni načrt agencije za leti 2006 in 2007, v katerem je predvidela vsebinski in poslovni okvir za delovanje v navedenih letih. Dokument je bil sprejet na seji sveta agencije 28. novembra 2005, Vlada RS pa je zanj dala soglasje na 52. redni seji 7. decembra 2005.

2.3.6 Opravljene storitve

2.3.6.1 Odločanje o licencah za opravljanje energetske dejavnosti

Skladno z EZ morajo izvajalci energetske dejavnosti za opravljanje energetske dejavnosti dobiti ustrezno licenco, ki jo na podlagi vloge izda agencija. O izdaji in odvzemu licence agencija odloča v upravnem postopku na podlagi EZ in podzakonskega predpisa Vlade RS.

Leta 2005 je agencija v zvezi s pridobitvijo licence za opravljanje energetske dejavnosti izdala 57 odločb, od tega 52 pozitivnih, in pet sklepov o zavrženju vloge.

Vlada RS je sprejela Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pogojih in postopku za izdajo ter odvzem licence za opravljanje energetske dejavnosti, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 66/05, in je začela veljati 14. julija 2005.

Agencija je glede na sprejete spremembe uredbe uskladila postopek odločanja o licencah, izvedla ustrezno preštevilčenje obstoječih licenc in pripravila nov register izdanih in odvzetih licenc. Ta omogoča vodenje licenc skladno s spremenjeno uredbo, ki je bistveno spremenila imenovanje in številčenje posameznih licenc za opravljanje energetske dejavnosti. Agencija je prenovljeni register izdanih in odvzetih licenc objavila na svoji spletni strani v začetku leta 2006.

2.3.6.2 Odločanje o sporih in pritožbah

Agencija skladno z 88. členom EZ odloča v upravnem postopku na prvi stopnji o sporih med uporabniki omrežja oziroma zainteresiranimi osebami in sistemskimi operaterji oziroma organizatorjem trga v posamičnih zadevah, ki nastajajo zaradi:

- dostopa do omrežij,
- obračunane cene za uporabo omrežij,
- trditve o kršitvi splošnih dobavnih pogojev in sistemskih obratovalnih navodil ter
- ugotovljenih odstopanj in zneskov za pokrivanje stroškov izravnave odstopanj ter kršitev splošnih aktov, ki urejajo odstopanja in njihovo izravnavo.

Agencija v upravnem postopku na drugi stopnji odloča tudi o pritožbi zoper odločbo sistema operaterja o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na energetska omrežja.

Agencija je leta 2005 dobila 24 zahtev za odločanje. V vseh primerih je spoštovala zakonski rok za odločanje in kot neodvisni organ odločila v skladu z zakonskimi in podzakonskimi predpisi ter na podlagi ugotovljenega dejanskega stanja.

Agencija je leta 2005 prejela 11 zahtev za odločanje več kot leta 2004, kar pripisuje uveljavitvi spremenjenega EZ, na podlagi katerega je prevzela nove pristojnosti tudi na področju odločanja o sporih in pritožbah.

2.3.6.3 Dejavnosti s področja nadzora trga z energijo

Agencija nadzoruje subjekte oziroma pooblaščenice udeležence, ki imajo licenco za opravljanje dejavnosti na trgu z električno energijo oziroma zemeljskim plinom. Nadzor zajema pregledovanje poročil oziroma gospodarskih načrtov podjetij, ki opravljajo naloge sistemskih operaterjev, zbiranje informacij o poslovanju subjektov in ugotavljanje morebitnih nepravilnosti, zbiranje podatkov o poslovanju in naloge, ki jih opredeljuje 86. člen EZ.

Agencija nadzoruje:

- neodvisnost sistemskih operaterjev,
- čas, potreben za popravila prenosnih in distribucijskih omrežij,
- čas, potreben za priključitev na omrežje,
- objavo informacij o interkonektorjih, izkoriščenosti omrežja in dodelitvi zmogljivosti,
- roke, pogoje in tarife za priključitev novih proizvajalcev,
- ločitev distribucije in prenosa od proizvodnje in dobave ter
- preglednost in konkurenčnost trga z zemeljskim plinom in električno energijo.

Agencija zagotavlja, da je delovanje sistemskih operaterjev v skladu s slovensko zakonodajo in preverja, ali je to delovanje v skladu z Uredbami Sveta EU in posameznimi obvezujočimi navodili. Pri opravljanju nadzora lahko agencija od nadzorovanega zahteva poročila in informacije o zadevah, ki so pomembne za presojo, ali nadzorovani spoštuje zakone in podzakonske predpise, katerih izvajanje nadzoruje agencija.

Pri pripravi izhodišč za ekonomsko reguliranje omrežnin uporablja agencija vse podatke o poslovanju, ki jih zahteva od sistemskih operaterjev: razvojne in gospodarske načrte, letna poročila in podatke o predanih ter prevzetih količinah energije.

O rezultatih nadzora agencija poroča v letnem poročilu o stanju na področju energetike, ki ga izdela po objavi poslovnih poročil posamičnih sistemskih operaterjev.

2.3.6.4 Organiziranje strokovnih srečanj, izobraževanj in udeležba na srečanjih

Strokovno srečanje Lokalne skupnosti in GJS na področju zemeljskega plina je agencija organizirala 16. februarja 2005 v Kongresnem centru hotela Habakuk. Na srečanje so bili povabljeni predstavniki občin, podjetij za distribucijo zemeljskega plina, ministrstev, strokovnih organizacij in združenj. Udeleženci so se seznanili s pričakovanimi spremembami na področju distribucije zemeljskega plina in osnutki štirih aktov, ki jih je pripravila agencija.

Okvir delovanja bilančnega modela in njegovih glavnih udeležencev na trgu z zemeljskim plinom v Avstriji je bil naslov okrogle mize, ki je bila 26. septembra 2005. Namenjena je bila strokovni javnosti s področja zemeljskega plina.

Delavnico o predvidenih spremembah in dopolnitvah Slovenskih računovodskih standardov je agencija organizirala 22. septembra 2005. Udeležili so se je predstavniki sistemskih operaterjev elektroenergetskih omrežij in omrežij zemeljskega plina.

Delavci agencije so na seminarjih oziroma konferencah leta 2005 skupno predstavili 27 strokovnih prispevkov: v tujini tri, v Sloveniji so na strokovnih srečanjih, ki jih je organizirala agencija, imeli sedem prispevkov, s 17 prispevki pa so sodelovali na seminarjih ali konferencah, ki so jih organizirale druge ustanove. Delavci agencije so objavili tudi pet člankov v strokovnih revijah.

2.3.6.5 Tolmačenje lastnih aktov, mnenja, pojasnila in predlogi v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije

Leta 2005 je agencija izdelala skupno 93 mnenj in pojasnil, povezanih z zakonskimi pristojnostmi, od tega 28 tolmačenj lastnih aktov in mnenj in 65 pojasnil ter predlogov v zvezi s predpisi s področja dela in pristojnosti agencije ter informiranja javnosti. V primerjavi z letom 2004 se je skupno število izdanih mnenj in pojasnil, povezanih z zakonskimi pristojnostmi, leta 2005 povečalo kar za 55 odstotkov.

2.3.6.6 Sodelovanje z institucijami in organizacijami

V sodelovanju s Svetom evropskih energetske regulatorjev (v nadaljevanju: CEER) so se predstavniki agencije udeležili šestih zasedanj generalne skupščine CEER, štirih sestankov delovne skupine za jugovzhodno Evropo, sestanka delovne skupine za električno energijo in sestanka pripravljalne skupine za reguliranje trga z zemeljskim plinom v jugovzhodni Evropi, ki bo po uveljavitvi meddržavnega sporazuma o energetski skupnosti nadaljevala delo v okviru tega sporazuma.

Predstavniki agencije so sodelovali s Skupino evropskih regulatorjev za električno energijo in plin (v nadaljevanju: ERGEG), ki je svetovalni organ evropske komisije, in sicer na štirih zasedanjih ERGEG, treh sestankih ciljne skupine za električno energijo in dveh sestankih mini foruma za obvladovanje prezasedenosti čezmejnih prenosnih poti.

Predstavniki agencije so se udeležili tudi dveh zasedanj foruma regulatorjev EU za električno energijo (firenški forum), zasedanja foruma regulatorjev EU za zemeljski plin (madridski forum) in dveh zasedanj foruma regulatorjev za jugovzhodno Evropo, ki zazdaj deluje le za področje električne energije (atenski forum).

Na pobudo evropske komisije sta se predstavnika agencije udeležila sestanka regulatorjev in organov, pristojnih za varstvo konkurence v državah članicah, na katerem so bili predstavljeni prvi delni rezultati sektorske preiskave o delovanju konkurence na trgu z energijo v EU.

Med najpomembnejšimi temami so poleg odpiranja energetskega trga jugovzhodne Evrope tudi navodila ali smernice za obvladovanje prezasedenosti in priprave navodil za področje poravnave med operaterji prenosnih omrežij, ki naj bi bila pripravljena leta 2006. Na področju zemeljskega plina so med najpomembnejšimi temami posledice dostopa do omrežij po sprejemu uredbe EU št. 1775 iz leta 2005, priprava smernic za dostop do skladišč in pravil za delovanje izravnalnega trga. Potekajo tudi priprave na odpiranje trgov v jugovzhodni Evropi in na popolno odprtje trgov, kjer to še ni doseženo, pa spremljanje in analiziranje delovanja trgov. O navedenih temah se bo razpravljalo tudi v prihodnjih letih.

Predstavniki agencije so se udeležili tudi zasedanja skupščine AIB.

2.3.6.7 Notranje storitve

Opravljenе so bile vse notranje storitve, potrebne za izvajanje nalog, pripravo izdelkov in učinkovito delovanje agencije.

2.3.7 Drugi izdelki

2.3.7.1 Vprašalniki ustanov EU

Agencija je za CEER izpolnila dvanajst vprašalnikov, predvsem o stroških prenosnega elektroenergetskega omrežja, kakovosti oskrbe z električno energijo, informacijski tehnologiji, značilnostih organiziranega trga z električno energijo, ločevanju računovodskih izkazov, tarifah za elektroenergetska omrežja ter primerjavah regulatorjev in načinih reguliranja v državah jugovzhodne Evrope in mejnih državah EU.

Agencija je za ERGEG izpolnila osem vprašalnikov o sistemskih storitvah za električno energijo, varstvu potrošnikov, zamenjavi dobaviteljev in preglednosti cen za električno energijo in zemeljski plin ter stroških prenosnih omrežij za električno energijo.

Za evropsko komisijo je agencija poleg vprašalnika o najpomembnejših podatkih iz poročila o stanju v energetiki izpolnila še štiri vprašalnike, s pomočjo katerih je komisija ugotavljala stanje na področju delovanja trga (sektorska preiskava), cene energije za velike odjemalce, obveznosti GJS, zaščito potrošnikov in morebitno podporo posameznih držav velikim industrijskim odjemalcem električne energije.

Agencija je izpolnila še po en vprašalnik drugih organizacij in ustanov: projekta E-TRACK, ki poteka po naročilu evropske komisije; generalnega direktorata evropske komisije za energijo in transport (v nadaljevanju: DG TREN) za področje sledljivosti atributov električne energije od nastanka do ponora; svetovnega foruma za reguliranje v energetiki o ključnih zadevah na področju reguliranja; za potrebe Združenja evropskih operaterjev elektroenergetskih prenosnih omrežij (v nadaljevanju: ETSO) je v sodelovanju z Elektro-Slovenija, d. o. o., (v nadaljevanju: Eles) izpolnila vprašalnik o regulativnih modelih in reguliranju prihodkov SOPO; v okviru dvostranskega sodelovanja z madžarskim regulativnim organom je izpolnila vprašalnik o primerjavi cen energije in omrežnin za značilne odjemalce v obdobju 2000–2004. Za potrebe japonske agencije za mednarodno sodelovanje je pripravila splošni pregled načinov reguliranja trgov z električno energijo, za potrebe regionalnega centra za raziskave v energetiki REKK univerze Corvinus v Budimpešti pa je v okviru raziskovalnega projekta C3EM izpolnila vprašalnik o delovanju trga z električno energijo v novih članicah EU in jugovzhodni Evropi.

Agencija je dolžna dati podatke s svojega delovnega področja, če pravna oseba ali ustanova zanje zaprosi ali jih zahteva. Vprašalniki so po obsegu in zahtevnosti različni, ponavadi zahtevajo veliko podatkov, za pripravo odgovorov pa je potrebno sodelovanje strokovnjakov z različnih področij. Izpolnjevanje vprašalnikov je nujno za delo organizacij v EU, saj te na podlagi ugotovitev sprejemajo stališča in predlagajo ukrepe in zakonodajne akte.

2.3.8 Projektne naloge

Agencija je leta 2005 z zunanjimi izvajalci končala naloge, začete leta 2004, in sklenila pogodbe za predvidene naloge, ki so bile oddane na podlagi javnih naročil leta 2005 in bodo končane leta 2006 ali pa so bile končane že leta 2005. Tabela 4 prikazuje študijske naloge, končane leta 2005, ki so jih izvajalci predložili agenciji in so bile pozitivno ocenjene.

Naziv študijske naloge

Tabela 4

Podlaga za osnutek akta o določitvi metodologije za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote in pare iz distribucijskega omrežja ter tarifnega sistema

Scenariji rasti porabe električne energije v podporo analizi

zanesljivosti napajanja odjemalcev v slovenskem elektroenergetskem sistemu

Zasnova in del izvedbe podatkovnega skladišča in informacijskih povezav ter izmenjava podatkov

Analiza načina izvajanja meritev zemeljskega plina v distribucijskih podjetjih

Uporaba faktorja Q (SAIDI in SAIFI) v metodologiji določanja omrežnine

za prenosno in distribucijsko omrežje – II. del: Stroškovna izhodišča

Izdelava podlage za izdelavo osnutka akta o določitvi metodologije za določitev

splošnih pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz distribucijskega omrežja

Študijske naloge, končane leta 2005

Poleg tega je bila izdelana projektna naloga Svetovanje pri izdelavi podlage za izdelavo osnutka akta o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina, ki ima značaj storitve.

Za nove naloge, ki so bile predvidene po finančnem načrtu za leto 2005, je agencija pripravila projektno dokumentacijo, izpeljala postopek javnega naročanja in sklenila pogodbe z izvajalci. Tabela 5 prikazuje stanje izdelave študijskih nalog za leto 2005 – tri naloge so bile že izdelane in izročene naročniku, druge naloge pa so še v izdelavi.

Tabela 5	Naziv študijske naloge	Stopnja izdelave naloge (stanje 31. decembra 2005)
	Analiza stroškov zagotavljanja zanesljive oskrbe z zemeljskim plinom	V izdelavi
	Izvedba ankete o poznavanju in vplivu kakovosti električne energije pri odjemalcih	V izdelavi
	Izdelava pravil za delovanje trga z zemeljskim plinom	V izdelavi
	Javnomenjska raziskava o učinkovitosti delovanja trga z energijo v Sloveniji	Končana in predana naročniku
	Analiza izvajanja monitoringa kakovosti napetosti in prekinitev dobave	V izdelavi
	Postopki pri izdaji dovoljenj in priključevanju na	
	omrežje proizvajalcev električne energije iz obnovljivih virov	V izdelavi
	Posodobitev programov in nadgradnja podatkovnih	
	baz ter izmenjave podatkov	Končana in predana naročniku
	Študija upravičenosti posodobitve merjenja porabe	
	električne energije pri končnih odjemalcih	V fazi izbire ponudnika
	Sofinanciranje izdelave pojmovnika izrazov iz naftno-plinske panoge	Končana in predana naročniku

Stanje izdelave študijskih nalog za leto 2005

2.3.9 Mednarodni projekti in sodelovanje

2.3.9.1 Projekt Phare

Mednarodni projekt Phare 02: Regulativni okvir v procesu odpiranja trga z energijo v Sloveniji (Regulatory Framework in Completion of the Energy Market in Slovenia) je bil končan v skladu z načrtom in pogodbo. Izvajalec s podizvajalci je predložil končno poročilo v dogovorjenem roku, obsegu in kakovosti. Poročilo je zelo obsežno in vsebuje 40 različnih sestavnih delov, to je delnih poročil, izobraževalnih delavnic ali numeričnih modelov. Od 18. do 22. aprila 2005 so bili predstavljeni izdelki in izvedeni preostali načrtovani sestanki in projektne delavnice, med njimi delavnica za vpeljevanje mlajših sodelavcev v teorijo in prakso reguliranja energetskih podjetij. S tem so se projektne dejavnosti končale, agencija je potrdila končno poročilo in na začetku maja poslala zahtevana pojasnila ministrstvu, da je stekel plačilni postopek. Agencija je s projektom dobila nova znanja na tehničnem, pravnem in ekonomskem področju ter izpopolnjene numerične modele, ki jih uporablja zlasti pri reguliranju omrežnin. Zaposleni na agenciji so se s sodelovanjem pri projektu dodatno usposobili in izpopolnili strokovno znanje.

2.3.9.2 Obveznosti članstva v mednarodnih organizacijah in organih

Agencija je leta 2005 izpolnjevala svoje obveznosti, ki ji jih nalaga članstvo v mednarodnih organizacijah in organih, ter sodelovala pri dvostranski izmenjavi informacij in izkušenj z regulatorji držav EU. Kot članica CEER in ERGEG je tudi spremljala in sodelovala v pripravah novih aktov EU. Med najpomembnejšimi so priprave navodil za obvladovanje prezasedenosti čezmejnih prenosnih zmogljivosti.

Predstavniki agencije so se udeležili zasedanj forumov regulatorjev za področje električne energije v Firencah in za področje zemeljskega plina v Madridu. Pomembni so predvsem dogovori o navodilih za dobro prakso, ki se oblikujejo in o katerih so razpravljali tudi na forumih. Navodila, konkretno tri, za področje električne energije, so pri evropski komisiji v postopku sprejemanja. Za področje zemeljskega plina je na forumu potekala razprava o navodilih glede dostopa do skladišč zemeljskega plina, ki že veljajo in jih je težko udejanjiti, v pripravi so tudi navodila za izravnalni trg.

Za področje trga z električno energijo v jugovzhodni Evropi je bil oktobra 2005 podpisan meddržavni sporazum o energetske skupnosti. Podpisale so ga EU in države jugovzhodne Evrope, Turčija pa se do konca leta 2005 še ni odločila, ali naj ga podpiše. Priprave na uveljavitev sporazuma in s tem pravil, ki veljajo v EU, na območju jugovzhodne Evrope so bile tudi glavne teme zasedanja Atenskega foruma. V prihodnje bo potrebno tudi sodelovanje agencije v novi instituciji, ki jo uvaja navedeni sporazum, to je odbor regulatorjev.

Za poročanje o stanju v energetiki in napredku pri delovanju trga je evropska komisija leta 2005 predpisala vsebino poročila, ki so ga dolžne predložiti posamezne države članice. Agencija je poročala v okviru svojih pristojnosti, del zahtevane vsebine pa je v posebnem poročilu prispevalo Ministrstvo za gospodarstvo. Omenjeno poročilo o stanju izpolnjuje tudi zahteve EZ po poročanju evropski komisiji o nekaterih vidikih delovanja trga in konkurence na trgu.

Evropska komisija je izvedla sektorsko preiskavo o delovanju konkurence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom. Slovenija je bila vključena le v preiskavo o delovanju konkurence na trgu z električno energijo; agencija je komisiji hkrati s poročilom o stanju v energetiki julija 2005 poslala tudi izpolnjeni vprašalnik sektorske preiskave. Prve delne rezultate je komisija predstavnikom organov za varstvo konkurence in regulatorjev iz vseh držav članic predstavila 15. novembra 2005. Delni rezultati so pokazali ovire in pomanjkljivosti pri delovanju trga v vsej EU.

2.4 DOSEGANJE ZASTAVLJENIH CILJEV

2.4.1 Opisni in fizični kazalniki

Kazalniki uspešnosti delovanja agencije so povezani predvsem s časovno in vsebinsko ustreznostjo dela agencije pri njenih nalogah, ki jih določa zakon.

Časovna ustreznost pomeni odzivni čas agencije, ki mora spoštovati zakonsko določene roke, zlasti kadar gre za odločanje, npr. v postopku licenciranja ali drugih upravnih postopkih. Merilo za ustreznost je število postopkov, ki so se končali po preteku zakonsko predpisanega roka, in tehtnost utemeljitev, zakaj se je to zgodilo.

Po tem merilu je agencija popolnoma izpolnila svojo nalogo brez zaostankov; vsi postopki, ki jih je agencija izvajala v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku, so bili končani v zakonsko predpisanih rokih.

Vsebinska ustreznost delovanja agencije pri njenih zakonsko določenih nalogah se nanaša predvsem na določanje omrežnin oziroma metodologij za določanje in obračunavanje omrežnin. Med glavnimi cilji agencije je prizadevanje, da se stroški za izvajanje reguliranih dejavnosti s področja prenosa in distribucije znižujejo zaradi stalne izboljšave zanesljivosti, kakovosti napajanja in storitev. Analize poslovanja kažejo, da podjetja izvajajo racionalizacijo nadzorovanih stroškov delovanja in vzdrževanja.

Po dosedanjih ugotovitvah so prenosno in distribucijska elektroenergetska podjetja nadaljevala dejavnosti za obvladovanje in zniževanje stroškov, prenosno podjetje zemeljskega plina pa je začelo take dejavnosti izvajati. O morebitnih tovrstnih dejavnostih pri distribucijskih podjetjih zemeljskega plina bo agencija lahko poročala šele po uveljavitvi omrežnin in ločenega spremljanja poslovanja.

2.4.2 Finančni kazalniki

V tabeli 6 so po načelu denarnega toka prikazani realizacija finančnega načrta agencije za leto 2005 po posameznih vrstah prihodkov in odhodkov, indeksi rasti glede na načrtovane vrednosti za leto 2005 in indeksi rasti glede na realizirane vrednosti v letu 2004.

Tabela 6

Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2004	Finančni načrt 2005	Realizacija FN 2005	Indeks real. 05/ FN 05	Indeks real. 05/ real. 04
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	509.775	580.962	610.083	105,0	119,7
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	509.775	580.962	608.654	104,8	119,4
70	DAVČNI PRIHODKI					
71	NEDAVČNI PRIHODKI	509.775	580.962	608.654	104,8	119,4
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	10.075		7.995		79,4
7102	Prihodki od obresti	10.075		7.995		79,4
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	4.065		14.121		347,4
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev	4.065		14.121		347,4
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	495.635	580.962	586.538	101,0	118,3
7141	Drugi nedavčni prihodki	495.635	580.962	586.538	101,0	118,3
72	KAPITALSKI PRIHODKI			64		
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV			64		
7202	Prihodki od prodaje opreme			8		
7203	Prihodki od prodaje drugih osnovnih sredstev			56		
73	PREJETE DONACIJE					
74	TRANSFERNI PRIHODKI					
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE			1.365		
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ			1.365		
7870	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij			1.365		
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+42)	554.934	657.962	618.211	94,0	111,4
40	TEKOČI ODHODKI	324.454	438.962	377.276	85,9	116,3
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	163.831	223.857	191.359	85,5	116,8
4000	Plače in dodatki	149.789	205.581	174.002	84,6	116,2
4001	Regres za letni dopust	3.217	4.486	4.183	93,2	130,0
4002	Povračila in nadomestila	6.605	8.938	7.890	88,3	119,5
4003	Sredstva za delovno uspešnost	3.109	4.202	3.593	85,5	115,6
4004	Sredstva za nadurno delo	1.056		1.035		98,0
4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi					
4009	Drugi izdatki zaposlenim	55	650	656	100,9	1.192,7
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	27.497	36.225	31.448	86,8	114,4
4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	13.755	18.595	16.049	86,3	116,7
4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	11.019	14.897	12.858	86,3	116,7
4012	Prispevek za zaposlovanje	93	126	109	86,5	117,2
4013	Prispevek za starševsko varstvo	156	210	181	86,2	116,0
4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojnin. zavarovanja	2.474	2.397	2.251	93,9	91,0

v tisočih SIT

Konto	Naziv konta	Realizacija FN 2004	Finančni načrt 2005	Realizacija FN 2005	Indeks real. 05/ FN 05	Indeks real. 05/ real. 04
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	133.126	178.880	154.469	86,4	116,0
4020	Pisarniški in splošni material in storitve	37.767	58.600	34.724	59,3	91,9
4021	Posebni material in storitve	31				
4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	8.396	13.000	10.058	77,4	119,8
4023	Prevozni stroški in storitve	3.709	5.000	5.225	104,5	140,9
4024	Izdatki za službena potovanja	12.960	22.400	16.328	72,9	126,0
4025	Tekoče vzdrževanje	1.606	3.630	2.071	57,1	129,0
4026	Poslovne najemnine in zakupnine	34.694	17.200	31.783	184,8	91,6
4027	Kazni in odškodnine			1.000		
4028	Davek na izplačane plače	13.928	18.550	15.156	81,7	108,8
4029	Drugi operativni dohodki	20.035	40.500	38.124	94,1	190,3
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	230.480	219.000	240.935	110,0	104,5
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	230.480	219.000	240.935	110,0	104,5
4200	Nakup zgradb in prostorov	188.756	14.880	107.091	719,7	56,7
4201	Nakup prevoznih sredstev	4.855	7.500	7.015	93,5	144,5
4202	Nakup opreme	6.209	89.000	60.923	68,5	981,2
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	4.164	2.500	13.471	538,8	323,5
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije					
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove					
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	1.222	120			
4207	Nakup nematerialnega premoženja	24.434	105.000	50.035	47,7	204,8
4208	Študije o izvedljivosti projektov	840		2.400		285,7
4209	Nakup blagovnih rezer in intervencijskih zalog					
	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (I. – II.)	-45.159	-77.000	-8.128		

v tisočih SIT

Realizacija finančnega načrta za leto 2005

Leta 2005 je agencija realizirala 105 odstotkov vseh načrtovanih prihodkov in 94 odstotkov vseh načrtovanih odhodkov. Zaradi prenesenega kumulativnega presežka prihodkov prejšnjih let je bil v finančnem načrtu za leto 2005 načrtovan negativni denarni tok 77.000 tisoč SIT, dejansko dosežen pa je bil v vrednosti 8128 tisoč SIT.

Najpomembnejši vir prihodkov agencije iz opravljanja javne službe so bili prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij. Prihodki iz deleža cene za uporabo elektroenergetskih omrežij so bili realizirani v vrednosti 479.573 tisoč SIT (82-odstotni delež), prihodki iz deleža cene za uporabo omrežij zemeljskega plina pa v vrednosti 106.904 tisoč SIT (18-odstotni delež). Agencija je leta 2005 dosegla tudi 14.021 tisoč SIT prihodkov iz opravljanja tržne dejavnosti (izdajanje certifikatov RECS) in 7995 tisoč SIT prihodkov od obresti za kratkoročne presežke prostih denarnih sredstev.

Drugi prihodki se nanašajo na druge manj pomembne nedavčne prihodke in prihodke od prodaje blaga in storitev s področja opravljanja javne službe, na kapitalske prihodke od prodaje izločenih neuporabnih osnovnih sredstev in drobnega inventarja ter prihodke od povračil potnih stroškov za udeležbo zaposlenih na sestankih evropske komisije v Bruslju.

Realizirani odhodki so bili leta 2005 nižji od načrtovanih zaradi zamika v dinamiki predvidenega zaposlovanja novih sodelavcev. Od načrtovanih 36 zaposlenih na dan 31. decembra 2005 je bilo dejansko zaposlenih 33. Tako so v primerjavi z načrtovanimi vidno zaostajali odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim, prispevki delodajalcev za socialno varnost ter nekateri izdatki za blago in storitve, ki so neposredno povezani s številom zaposlenih.

Med tekočimi odhodki, ki so v letu 2005 znatno presegle načrtovane, so odhodki za poslovne najemnine in zakupnine. Nastali so zaradi neopravljene selitve v novo poslovno zgradbo v predvidenem terminu, zaradi česar je bila agencija vse leto v najetih poslovnih prostorih.

Med investicijskimi odhodki, ki so bili leta 2005 nad načrtovanimi, pa so odhodki za nakup zgradb in prostorov. Poleg načrtovanih sredstev je agencija za to namenila še dodatna sredstva iz ustvarjenega presežka prihodkov v letu 2004, odobrena s sklepom vlade RS 7. decembra 2005. Med investicijskimi odhodki za nakup drugih osnovnih sredstev – drobnega inventarja so zajeti pisarniško pohištvo in oprema novih poslovnih prostorov s posamično vrednostjo, manjšo od 500 evrov. Ti odhodki so bili načrtovani pod postavko nakup opreme, zato indeks realizacije v primerjavi s finančnim načrtom 2005 ni realen.

Konec leta 2005 izkazuje agencija kumulativni presežek prihodkov nad odhodki:

v tisočih SIT		
Leto 2000	Presežek prihodkov nad odhodki	46.565
Leto 2001	Presežek prihodkov nad odhodki	100.621
Leto 2002	Presežek odhodkov nad prihodki	-60.780
Leto 2002	Vračilo v državni proračun	-27.000
Leto 2003	Presežek prihodkov nad odhodki	137.582
Leto 2004	Presežek odhodkov nad prihodki	-45.159
Leto 2005	Presežek odhodkov nad prihodki	-8.128
Stanje 31. 12. 2005	Kumulativni presežek prihodkov nad odhodki	143.701

2.4.3 Rezultati izvajanja programa dela

Rezultat delovanja agencije leta 2005 so bili predvsem akti, ki omogočajo nadaljnjo liberalizacijo trga z zemeljskim plinom v Republiki Sloveniji, in priprava regulativnega okvira za določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja, kar zagotavlja stabilne razmere poslovanja reguliranih podjetij prihodnja tri leta. Agencija je vplivala tudi na povečevanje preglednosti na trgih z električno energijo in zemeljskim plinom tako na državni ravni kakor tudi v EU, saj so prav leta 2005 vse države EU prvič poročale o stanju na področju energetike po enotni metodologiji.

Rezultati izvajanja programa dela so bili v okviru načrtovanih, agencija ni opazila negativnih posledic svojega delovanja.

2.4.4 Ocena uspeha v primerjavi s predhodnim letom

Obseg del in nalog agencije na področju električne energije v letu 2005 ni primerljiv z njihovim obsegom v letu pred tem, saj je agencija že od začetka leta 2005 pa vse do zadnjih dni decembra izvajala obsežno nalogo – pripravo novega regulativnega obdobja za določanje omrežnin za elektroenergetska omrežja. V okviru tega so bile izvedene številne in obsežne analize poslovanj reguliranih dejavnosti sistemskih operaterjev, pripravljene različni dokumenti, izvedeni usklajevalni postopki in pripravljene izračuni prihodkov in cen omrežnine.

Na področju zemeljskega plina je bilo delo agencije leta 2005 v primerjavi z delom leta 2004 precej bolj obsežno, predvsem zaradi večjega števila nalog in pristojnosti. Leta 2005 je agencija intenzivneje usklajevala podzakonske akte, predvsem na distribucijskem področju zemeljskega plina. S svojim delovanjem je leta 2005 prispevala k boljši preglednosti odpiranja in delovanja trga z zemeljskim plinom.

2.4.5 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti

Agencija si je leta 2005 še naprej prizadevala za urejeno in smotrno poslovanje, ki omogoča izpolnitev ciljev in kakovostno izvedbo storitev v skladu z zakonskimi nalogami. Pri tem je dosledno upoštevala sprejete usmeritve, postopke, zakone in druge predpise ter skrbela za smotrno uporabo virov.

Gospodarnost in učinkovitost agencije se je leta 2005 v primerjavi z letom 2004 močno povečala. Tekoči odhodki na zaposlenega so se s 14,1 milijona tolarjev leta 2004 znižali na 13,0 milijona tolarjev, naloge pa je opravila celo z manj zaposlenimi, kot je predvideval finančni načrt.

2.4.6 Notranji finančni nadzor

Agencija mora pri svojem poslovanju zagotavljati notranji finančni nadzor, kot ga predpisuje Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, ki je podzakonski akt Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 72/02).

Ker znaša letni proračun agencije več kot 500 milijonov tolarjev, mora biti opravljena notranja revizija poslovanja vsako leto; agencija načrtuje izvedbo revizije za leto 2005 v sodelovanju z zunanjo neodvisno revizijsko družbo, ki bo podrobno proučila izbrano področje poslovanja.

2.4.7 Nedoseženi cilji

Agencija je dosegla vse pomembne cilje iz programa dela in finančnega načrta. Od izdelkov je ostala neizpolnjena naloga priprava pravilnika o vsebini in načinu dajanja podatkov, ki so jih izvajalci energetskih dejavnosti dolžni dajati agenciji. Novela EZ je leta 2004 na novo uredila ločevanje reguliranih dejavnosti od tržnih. Agencija je ugotovila, da zahtevane spremembe v podjetjih še potekajo, zato je akt pripravljen v obliki osnutka in bo predvidoma končan leta 2006. Prav tako se pričakuje, da bo EU spremenila zahteve po poročanju, kar bo tudi treba upoštevati v tem aktu.

2.5 UČINKI DELA AGENCIJE NA DRUGA PODROČJA

Agencija s svojim delom neposredno vpliva na poslovanje sistemskih operaterjev, posredno pa na vse udeležence na trgu z električno energijo in zemeljskim plinom. Pri določitvi omrežnine za elektroenergetska omrežja se ugotavljajo učinki pri odjemalcih, sistemskih operaterjih in ponudnikih sistemskih storitev s ciljem, da bi bili učinki za posamezne udeležence in gospodarstvo Slovenije najugodnejši.

Strokovni posveti, priprava poročil in druge oblike obveščanja javnosti so namenjeni udeležencem na energetske trgu zato, da bi bilo uvajanje trga preglednejše in sprejemanje novosti hitrejše. Agencija želi predstaviti odjemalcem cilje odpiranja trgov, pa tudi prednosti in slabosti liberalizacije energetskih trgov.

Pomembno je še sodelovanje z organizacijami zunaj Slovenije; učinki tega sodelovanja se kažejo pri delovanju agencije in posredovanju znanj drugim udeležencem na energetske trgu. Agencija sodeluje z regulatorji, ki nastajajo na novo, jim posreduje znanja o nalogah regulatorja in jim pomaga s svojimi izkušnjami. Z regulatorji držav EU agencija sodeluje pri oblikovanju enotnih rešitev, ugodnih za Slovenijo.

2.5.1 Učinki na gospodarstvo

2.5.1.1 Vpliv omrežnine za elektroenergetska omrežja

Strošek električne energije zajema v nekaterih panogah gospodarstva velik del stroškov podjetij, zato cena električne energije močno vpliva na gospodarstvo, za uspešnost podjetij pa je pomembna tudi kakovost električne energije.

Agencija ugotavlja, da določitev omrežnine za elektroenergetska omrežja ugodno vpliva na gospodarstvo, saj se določajo obremenitve posameznih odjemnih skupin in s tem tudi tarifne postavke omrežnine tako, da se ugotovijo dejanski stroški, ki jih odjemalci značilnih odjemnih skupin povzročajo omrežju.

Leto 2005 je bilo zadnje leto prvega regulativnega obdobja, zato je agencija še podrobneje proučevala vplive omrežnine na udeležence trga in gospodarstvo. Pri določitvi novega regulativnega okvira je agencija upoštevala usmeritve makroekonomske politike države, tako da določitev omrežnin ne ovira izpolnitve maastrihtskih kriterijev in prevzema evra, hkrati pa zagotavlja stroškovno učinkovitost sistemskih operaterjev.

Kakovost oskrbe z električno energijo postaja za odjemalce čedalje pomembnejša. Zato agencija spremlja posamezne parametre kakovosti pri sistemskih operaterjih in ugotavlja vpliv kakovosti na odjemalce. Leta 2005 sta bili nalogi agencije na tem področju predvsem poenotenje kriterijev kakovosti med sistemskimi operaterji in seznanjanje udeležencev trga z električno energijo s to problematiko. Cilj agencije je trajno zviševanje oziroma ohranjanje ravni kakovosti.

2.5.1.2 Vpliv določitve omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina

S sprejetjem Akta o določitvi omrežnine za prenosno omrežje zemeljskega plina konec leta 2004 se je cena zemeljskega plina ločila na omrežnino kot del cene za uporabo omrežij zemeljskega plina in na tržno ceno zemeljskega plina. Tako se je povečala preglednost končne cene zemeljskega plina za odjemalce, priključene na prenosno omrežje.

Čprav se upravičeni stroški sistema operaterja prenosnega omrežja leta 2005 glede na leto 2004 niso povečali, je omrežnina za prenosno omrežje zemeljskega plina vplivala na nekatere odjemalce. Agencija je uvedla novi način obračunavanja omrežnine za prenosno omrežje tako, da je uvrstila odjemalce v odjemne skupine glede na zakupljeno zmogljivost. Zaradi nepristranskega obravnavanja istega tipa odjemalcev se je poenotila omrežnina za odjemalce, uvrščene v isto odjemno skupino. Poleg tega se je zmanjšala razlika v omrežnini, ki jo do uveljavitve aktov plačujejo primerljivi odjemalci na prenosnem in distribucijskem omrežju.

Zaradi spremenjenega načina obračuna so najmanjši odjemalci, priključeni na prenosno omrežje, plačali za prenos višjo ceno od izhodiščne v letu 2004. Ti najmanjši odjemalci zemeljskega plina na prenosnem omrežju imajo zakupljene majhne zmogljivosti, zato je višja omrežnina le malo vplivala na konkurenčnost in položaj teh podjetij na trgu. Ti odjemalci uporabljajo zemeljski plin predvsem za ogrevanje v zimskem času. Če bodo učinkoviteje izkoriščali napovedani odjem zemeljskega plina, se lahko strošek za omrežnino celo zniža.

Nasprotno pa so veliki odjemalci in podjetja za distribucijo zemeljskega plina s sprejetjem aktov dobili nekoliko nižjo omrežnino in možnost dejavnejše vloge na trgu z zemeljskim plinom.

Agencija ugotavlja, da so posledice sprejetja aktov za določitev omrežnine za prenosno omrežje ugodne, saj bodo imeli veliki odjemalci in podjetja za distribucijo zemeljskega plina korist zaradi nižje omrežnine. Vpliv na celotno gospodarstvo Slovenije je prav tako ugoden, saj lahko veliki odjemalci zemeljskega plina, ki uporabljajo zemeljski plin za proizvodnjo svojih izdelkov, stroške proizvodnje znižajo in povečajo svojo konkurenčnost na trgu. Prav tako bodo lahko ugodne posledice za distribucijska podjetja pozitivno vplivale na razvoj distribucijskih omrežij in na gospodinske odjemalce zemeljskega plina v Sloveniji, kar je v skladu z usmeritvami Nacionalnega energetskega programa.

2.5.1.3 Vpliv določitve omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina

Agencija je leta 2005 pripravila metodologije, potrebne za določitev omrežnine za distribucijska omrežja, vendar omrežnine še niso bile določene.

Agencija bo pri presojanju ustreznosti predlaganih omrežnin med drugim upoštevala izhodiščno stanje cen oskrbe z zemeljskim plinom v letu 2005. Zaradi čim manjšega vpliva omrežnine kot regulirane cene na inflacijo v Sloveniji agencija ne bo dovolila povišanja omrežnin nad predvideno rast reguliranih cen v letu 2006.

Pri presojanju upravičenosti stroškov sistemskih operaterjev bo agencija ugotavljala upravičenost stroškov na posameznem območju in hkrati upoštevala tehnične značilnosti omrežja. Zaradi nadaljnega razvoja distribucijskega omrežja zemeljskega plina v Sloveniji, ki je predviden tudi v Resoluciji o nacionalnem energetskega programu, želi agencija spodbuditi naložbe v distribucijska omrežja in zagotoviti odjemalcem predvidljivost in zveznost cen za uporabo omrežij.

Agencija se pri določanju omrežnin zaveda odgovornosti do vseh udeležencev na trgu z zemeljskim plinom v Sloveniji. S predlaganimi usmeritvami želi odjemalcem še naprej zagotavljati zanesljivo in varno oskrbo z zemeljskim plinom.

2.6 DRUGO

2.6.1 Kadrovanje

Za uresničevanje svojih nalog oziroma ciljev potrebuje agencija tudi ustrezne kadrovske vire. Zato je v skladu s potrebami delovnega procesa v programu dela za leto 2005 načrtovala nove zaposlitve, hkrati pa zagotavljala tudi izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih.

2.6.1.1 Analiza kadrovanja

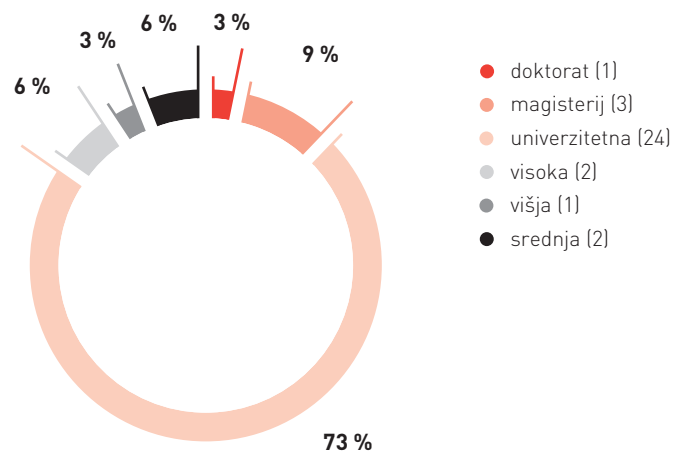
V programu dela in finančnem načrtu za leto 2005 je bilo načrtovano, da bo agencija konec leta 2005 zaposlovala 36 delavcev oziroma deset delavcev več, kot jih je bilo zaposlenih konec leta 2004. Agencija je sklenila pogodbe o zaposlitvi z osmimi novimi sodelavci. Trije delavci, za katere so bila prosta delovna mesta javno objavljena in postopki izbire izvedeni leta 2005, bodo zaradi izteka odpovednih rokov zaposleni v agenciji v začetku leta 2006. Enemu delavcu je delovno razmerje v agenciji prenehalo.

Povprečno je bilo leta 2005 v agenciji 29 zaposlenih, na koncu leta pa 33.

2.6.1.2 Kadrovska struktura

Izobrazbena struktura zaposlenih v agenciji je visoka, saj ima skoraj 85 odstotkov vseh zaposlenih najmanj univerzitetno izobrazbo. Podrobneje je izobrazbena struktura prikazana na sliki 1.

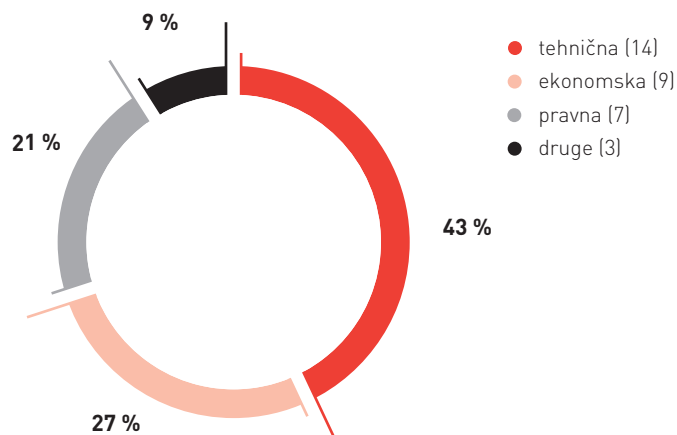
Izobrazbena struktura zaposlenih konec leta 2005

SLIKA 1

Konec leta 2005 je bilo v agenciji zaposlenih 14 delavcev tehnične stroke (43 odstotkov), devet delavcev ekonomske stroke (27 odstotkov) in sedem delavcev pravne stroke (21 odstotkov), sodelavci drugih strok so bili trije (9 odstotkov). Vrsta strokovne izobrazbe zaposlenih je prikazana na sliki 2.

Vrsta strokovne izobrazbe zaposlenih konec leta 2005

SLIKA 2

2.6.1.3 Strokovno izobraževanje zaposlenih

V skladu s potrebami delovnega procesa in z namenom, da bi izpopolnjevali znanje in usposobljenost, so se zaposleni udeleževali različnih mednarodnih konferenc oziroma izobraževanj, predvsem na področju ekonomske regulacije in regulacije trgov z električno energijo in zemeljskim plinom, investicij, kakovosti oskrbe z električno energijo, dostopov do omrežij in čezmejnega trgovanja, delovanja trgov z električno energijo v sosednjih državah, obnovljivih virov energije in zelenih certifikatov.

Delavci agencije so se dodatno izobraževali in izpopolnjevali na področju evropske in slovenske zakonodaje, še posebno na področjih, ki so pomembna za delovanje in poslovanje agencije kot pravne osebe javnega prava. Udeleževali so se predvsem enodnevnih seminarjev, ki so jih organizirale različne izobraževalne ustanove.

Zaradi potreb delovnega procesa in interesov zaposlenih agencija spodbuja zaposlene k pridobivanju dodatne strokovne izobrazbe za izvajanje nalog na njihovem delovnem področju. Leta 2005 je ena delavka nadaljevala izobraževanje za preizkušenega računovodjo državnega sektorja, štiri delavke pa so nadaljevale magistrski študij – dve na ekonomskem in dve na pravnem področju.

2.6.2 Naložbe

Leta 2005 so znašali investicijski odhodki po načelu denarnega toka skupno 240.935 tisoč SIT in se nanašajo na:

	v tisočih SIT
Nakup poslovne stavbe	107.091
Nakup osebnih avtomobilov	7.015
Nakup pisarniškega pohištva	42.891
Nakup pisarniške opreme	1.166
Nakup računalnikov in programske opreme	14.615
Nakup avdiovizualne opreme	1.998
Nakup druge opreme in napeljav	253
Nakup drugih osnovnih sredstev (drobnega inventarja)	13.471
Pridobitev študij	50.035
Pridobitev načrtov in druge projektne dokumentacije	2.400

Investicijski odhodki v letu 2005

The background features a series of vertical lines and circular motifs in red, yellow, and blue. Some circles have a serrated, gear-like edge, while others are simple outlines. The lines vary in length and thickness, creating a dynamic, abstract composition.

RAČUNOVODSKO POROČILO

3 BILANCA STANJA

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2005	Stanje v tisočih SIT 31. 12. 2005	Stanje v tisočih SIT 31. 12. 2004
SREDSTVA	749.916	568.501
A. Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju	534.089	339.549
Neopredmetena dolgoročna sredstva	261.584	201.958
Popravek vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev	(99.301)	(78.535)
Nepremičnine	297.069	189.978
Popravek vrednosti nepremičnin	-	-
Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	134.762	65.995
Popravek vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev	(60.025)	(39.847)
B. Kratkoročna sredstva in aktivne časovne razmejitev	215.827	228.952
Denarna sredstva v blagajni in takoj unovčljive vrednostnice	64	53
Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah	4.029	11.400
Kratkoročne terjatve do kupcev	66.242	63.527
Dani predujmi in varščine	576	-
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	-	897
Kratkoročne finančne naložbe	140.000	140.078
Kratkoročne terjatve iz financiranja	158	251
Druge kratkoročne terjatve	420	466
Aktivne časovne razmejitev	4.338	12.280
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	749.916	568.501
C. Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitev	33.443	39.929
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	227	-
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	17.389	15.122
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	7.371	11.097
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	3.777	3.641
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	4.408	282
Pasivne časovne razmejitev	271	9.787
D. Lastni viri in dolgoročne obveznosti	716.473	528.572
Dolgoročne rezervacije	-	-
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	534.089	338.454
Presežek prihodkov nad odhodki	182.384	190.118

4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2005		Realizacija 2005 v tisočih SIT	Realizacija 2004 v tisočih SIT
A.	Prihodki od poslovanja	596.060	529.089
	Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	596.060	529.089
B.	Finančni prihodki	7.730	10.417
C.	Izredni prihodki	5	-
Č.	Prevrednotovalni poslovni prihodki	67	-
	Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	64	-
	Odpisi obveznosti iz prejšnjih let	3	-
D.	CELOTNI PRIHODKI	603.862	539.506
E.	Stroški blaga, materiala in storitev	120.963	118.226
	Stroški materiala	13.212	11.919
	Stroški storitev	107.751	106.307
F.	Stroški dela	240.308	208.020
	Plače in nadomestila plač	180.871	156.422
	Prispevki za socialno varnost delodajalcev	31.842	27.311
	Drugi stroški dela	27.595	24.287
G.	Amortizacija	45.880	14.151
H.	Rezervacije	-	-
I.	Davek od dobička	-	-
J.	Ostali drugi stroški	8.664	7.945
K.	Finančni odhodki	82	46
L.	Izredni odhodki	3	1.000
M.	Prevrednotovalni poslovni odhodki	61	-
N.	CELOTNI ODHODKI	415.961	349.388
O.	PRESEŽEK PRIHODKOV	187.901	190.118

5 REVIZORJEVO POROČILO

V skladu s 30. členom Sklepa o ustanovitvi Javne agencije Republike Slovenije za energijo (Uradni list RS, št. 63/04) mora letno poročilo agencije pregledati pooblaščen revizor; njegovo mnenje priloži agencija k letnemu poročilu.

Računovodske izkaze in letno poročilo agencije za leto 2005 je na podlagi sklenjene pogodbe, št. A/2-20 z 19. decembra 2005, pregledala revizijska družba Revizijski center, d. o. o., in o njih dala pozitivno mnenje.

PRILOGA

IZPOLNJENI VPRAŠALNIKI LETA 2005

Naslovnik	Naslov vprašalnika
1 CEER v sodelovanju s poljskim regulativnim organom	TPA Principles and the Role of NRA and NCA Načela dostopa do omrežij in vloge državnih regulativnih organov in organov za varstvo konkurence
2 CEER – SEER	Current Natural Gas Infrastructure and Natural Gas Implementation Plan Sedanja infrastruktura za zemeljski plin in načrt uresničevanja trga z zemeljskim plinom
3 CEER – ITC TF	TSO's Network Asset Base for LRAIC Definition Osnovna sredstva SOPO v omrežjih v bazi reguliranih sredstev za določitev dolgoročnih povprečnih inkrementnih stroškov
4 CEER – QoS TF	3rd CEER Benchmarking Report on Quality of Electricity Supply: Quality Standards and Incentive/Penalty Regimes Tretje primerjalno poročilo o kakovosti oskrbe z električno energijo: Standardi kakovosti in mehanizmi za spodbude in kazni
5 CEER – QoS TF	3rd CEER Benchmarking Report on Quality of Electricity Supply: Benchmarking of Commercial Quality Standards and Actual Levels Tretje primerjalno poročilo o kakovosti oskrbe z električno energijo: Primerjava sedanje ravni in standardov kakovosti storitev (komercialne kakovosti)
6 CEER – QoS TF	3rd CEER Benchmarking Report on Quality of Electricity Supply: Continuity of Supply Tretje primerjalno poročilo o kakovosti oskrbe z električno energijo: Nprekinjenost oskrbe
7 CEER – IEB TF	Available Information Technology Available at the CEER Member Authorities Razpoložljiva informacijska tehnologija v organih članov CEER
8 CEER – Electricity Market TF	Characteristics of the Power Exchange Značilnosti organiziranega trga (borze) z električno energijo
9 ERGEG – System Operation TF	Ancillary Services Sistemske storitve
10 ERGEG – Customer Protection FG	Customer Protection (Electricity) Varstvo potrošnikov (električna energija)
11 ERGEG – Customer Protection FG	Customer Switching Process (electricity) Postopek zamenjave dobavitelja (električna energija)
12 ERGEG – Customer Protection FG	Transparency of Energy Prices (electricity) Preglednost cen energije (električna energija)
13 ERGEG – Customer Protection FG	Customer Protection (Natural Gas) Varstvo potrošnikov (zemeljski plin)
14 ERGEG – Customer Protection FG	Customer Switching Process (Natural Gas) Postopek zamenjave dobavitelja (zemeljski plin)
15 ERGEG – Customer Protection FG	Transparency of Energy Prices (Natural Gas) Preglednost cen energije (zemeljski plin)
16 DG TREN, projekt z naslovom E-TRACK	Reporting on Guarantee of Origin (GO) and Disclosure Elektronsko poročanje o potrdilih o izvoru in načinu prikazovanja proizvodnih deležev

Naslovnik	Naslov vprašalnika
17 World Forum on Energy Regulation Svetovni forum za reguliranje v energetiki	Regulatory Themes and Key Issues Regulatorske teme in ključne zadeve
18 ETSO (izpolnjeno v koordinaciji z Eles)	Regulatory Models and Regulating TSO's Revenues Regulativni modeli in reguliranje prihodkov SOPO
19 Dvostransko sodelovanje z MEH – madžarskim regulativnim organom	Primerjava cen energije in omrežnin za značilne odjemalce v obdobju 2000–2004
20 EC – DG COMP	Electricity Sector Inquiry COMP/B-1/3912 Poizvedba o delovanju trga na področju električne energije
22 Univerza v Ljubljani – FS	Dostop do elektroenergetskega omrežja in upravni postopki
23 CEER – CUM TF	Unbundling of Accounts Ločevanje računovodskih izkazov
24 CEER – WG SEEER	Supplemental Questions for Regulatory Benchmarking of the SEE (2005) Dodatna vprašanja za primerjalno poročilo o reguliranju v jugovzhodni Evropi (2005)
25 CEER – WG SEEER	Additional Questions as Follow up Clarifications to the Regulatory Benchmarking of the SEE (2005) Dodatna vprašanja in pojasnila za primerjalno poročilo o reguliranju v jugovzhodni Evropi (2005)
26 CEER – WG SEEER	Tariff Questionnaire Vprašalnik o tarifah (za uporabo elektroenergetskih omrežij, op. pis.)
27 ERGEG – EFG EITC TF	Regulated Cost Template (Transmission Networks) Podatki o reguliranih stroških (prenosnih omrežij)
28 DG TREN	Introduction to EU Survey on Energy Prices Uvod v pregled cen energije v državah EU
29 DG TREN	Public Service Obligations and Consumer Protection Obveznosti javnih storitev (gospodarskih javnih služb) in zaščita potrošnikov
30 DG - TREN	Support to the Large Industrial Customers (Morebitna) podpora velikim industrijskim odjemalcem
31 JICA	Electricity Regulation Survey Pregled načinov reguliranja trga z električno energijo
32 REKK	Questionnaire within C3EM Research Project Vprašalnik v okviru raziskovalnega projekta C3EM

SEZNAM SLIK

Slika 1:	Izobrazbena struktura zaposlenih konec leta 2005	38
Slika 2:	Vrsta strokovne izobrazbe zaposlenih konec leta 2005	38

SEZNAM TABEL

Tabela 1:	Načrtovani izdelki v letu 2005	8
Tabela 2:	Načrtovane storitve v letu 2005	9
Tabela 3:	Načrtovane študijske naloge v letih 2005 in 2006	10
Tabela 4:	Študijske naloge, končane leta 2005	29
Tabela 5:	Stanje izdelave študijskih nalog za leto 2005	30
Tabela 6:	Realizacija finančnega načrta za leto 2005	32
Tabela 7:	Investicijski odhodki v letu 2005	39

SEZNAM KRATIC IN OKRAJŠAV

Agencija	Javna agencija Republike Slovenije za energijo
AIB	Združenje izdajateljev certifikatov (Association of Issuing Bodies)
CEER	Svet evropskih energetske regulatorjev (Council of European Energy Regulators)
CUM TF	Delovna podskupina za nadzor trga in ločitve dejavnosti (Competition and Unbundling Monitoring Task Force)
CUO	Cena za uporabo omrežij
DG COMP	Generalni direktorat evropske komisije za varstvo konkurence (European Commission Directorate-General for Competition)
DG TREN	Generalni direktorat evropske komisije za energijo in transport (European Commission Directorate-General for Energy and Transport)
EECS	Sistem evropskih energetske certifikatov (European Energy Certificate System)
Eles	Elektro-Slovenija, d. o. o.
ERGEG	Skupina evropskih regulatorjev za električno energijo in zemeljski plin (European Regulators Group for Electricity and Gas)
E-TRACK	Sledenje atributom (lastnostim) električne energije od nastanka do ponora; projekt se izvaja po naročilu evropske komisije
ETSO	Združenje evropskih operaterjev elektroenergetskih prenosnih omrežij (European Transmission System Operators)
EZ	Energetski zakon (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo)
FG	Ciljna skupina (Focus Group; ERGEG)
FS	Fakulteta za strojništvo
GJS	Gospodarska javna služba
IEB	Izmenjava informacij in primerjalne analize (Information Exchange and Benchmarking)
ITC	Mehanizem za medsebojno poravnavo med SOPO različnih držav (Inter TSO Compensation Mechanism)
JICA	Japonska agencija za mednarodno sodelovanje (Japan International Cooperation Agency)
RECS	Sistem certifikatov električne energije iz obnovljivih virov (Renewable Energy Certificate System)
REKK	Regionalni center za raziskave v energetiki univerze Corvinus v Budimpešti
RS	Republika Slovenija
SAIDI	Indeks povprečnega trajanja prekinitev napajanja v sistemu (System Average Interruption Duration Index)
SAIFI	Indeks povprečne frekvence prekinitev napajanja v sistemu (System Average Interruption Frequency Index)
SEEER	Delovna skupina energetske regulatorjev za jugovzhodno Evropo (South East Europe Energy Regulation)
SOPO	Sistemske operater prenosnega omrežja
TF	Delovna podskupina (Task Force)
QoS	Kakovost oskrbe (Quality of Supply)
WG	Delovna skupina (Working Group; CEER)

Javna agencija RS za energijo

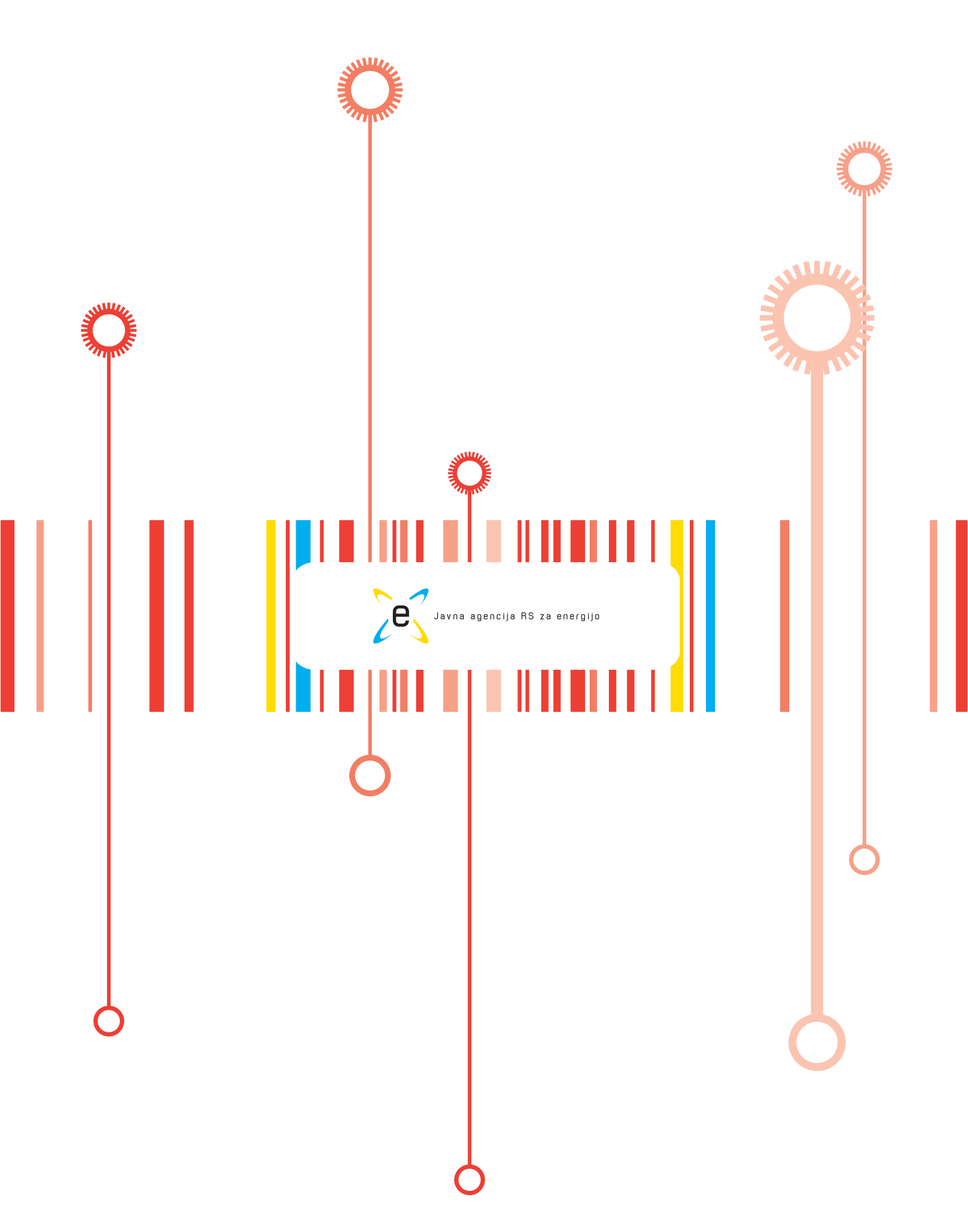
Strossmayerjeva 30, 2000 Maribor	p. p. 1579
Telefon: [02] 234 03 00	Telefaks: [02] 234 03 20
www.agen-rs.si	info@agen-rs.si

Letno poročilo Javne agencije
Republike Slovenije za energijo za leto 2005

September 2006

Lektoriranje: Nevenka Škrlj
Oblikovanje: Sašo Gorjup Likovnik
Priprava za tisk in tisk: tiskarna Lithos

Javna agencija RS za energiju